

DE STER

94E JAARGANG

NUMMER 3

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1994

DE STER

MAART 1994

Op de omslag:

Rome telt meer dan vijf miljoen inwoners – je weg vinden door de verkeersdrukte in zo'n grote stad is niet eenvoudig. De HLD-fieners in Rome zijn afhankelijk van hun ouders voor hun vervoer naar het seminarie, dat op zaterdagmiddag plaatsvindt. Zie 'Op de juiste weg in Rome', blz. 10. (Omslagfoto: Alfred W. Walker en Scott Knudson.)

ARTIKELLEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
DE GROOTSTE WAARDE PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
TEGENSTELLING, VREUGDE EN EEN MOOI LEVENTJE	
BRUCE C. EN MARIE HAFEN	14
DERTIG JAAR ALS HUISBEZOEKSTER IRMA DE MACKENNA	20
SPENCER W. KIMBALL: HIJ GAF NIET OP	
PETREA KELLY	26
DE EXODUS – EEN BEPROEVING, EEN GETUIGENIS EN EEN VOORAFSCHADUWING	
S. KENT BROWN	34

VOOR DE JONGEREN

OP DE JUISTE WEG IN ROME DEANNE WALKER	10
EEN ZEGEN VAN DE VADER AMANDA MEANS	33
LESGEVEN: NU JIJ SHANE BARKER	44
RUSSISCHE CONNECTIES MAUREEN CLAYTON	46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
DE GAVE VAN DE HEILIGE GEEST	25

DE KINDERSTER

EERBIED IN DE BERGEN CAROL AILEY WELSH	2
IK VOEL UW LIEFDE, HEER	
RALPH ROGERS JR., K. NEWELL DAYLEY EN LAURIE HUFFMAN	6
PARTICIPATIEPERIODE	
HET PLAN VAN ZALIGHEID BRENGT MIJ VREDE	
JUDY EDWARDS	8
VRIENDEN IN HET NIEUWS	10
PRATEN MET JE HEMELSE VADER JILL CAMPBELL	12
EEN EIGEN GETUIGENIS OUDERLING GLENN L. PACE	14
VEEL PLEZIER!	16

DE STER

Maart 1994 94e jaargang Nummer 3

Officiële Nederlandse uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Ezra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph E. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

William R. Bradford, Spencer J. Condie,
John H. Groberg

Redacteuren:

Rex D. Pinegar, Joe J. Christensen

Hoofd afdeling leerplannen:

Ronald L. Knighton

Hoofd kerkelijke tijdschriften:

Brian K. Kelly

Internationale Tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Marvin K. Gardner

Assistent: R. Val Johnson

Adjunct-redacteur: David Mitchell

Assistent-redacteur: De Kinderen: DeAnne Walker

Stijl: Maryann Martinale

Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki

Art-director: Scott Van Kampen

Vormgeving: Sharrt Cook

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

CTB, Vertaalbureau

Postbus 224, NL-3450 AE Nieuwegein

Telefoon: 03402-40260

Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Administratie: R. de Kock-Goudberg

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage

Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

Telefoon: 0049 6172-710323

© 1994 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East

North Temple, Salt Lake City, Utah 84143. Second-class

postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price

USD 10.00 a year. USD 1.00 per single copy. Thirty days

notice required for change of address. When ordering

a change, include address label from a recent issue;

changes cannot be made unless both the old address

and the new are included. Send USA and Canadian

subscriptions and queries to Church Magazines,

50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah

84143, United States of America. Subscription informa-

tion telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at

50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150,

United States of America.

Jaarabonnement:

Nederland: NLG 32,00 - België: BEF 590,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan

en wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor

vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgevan van een

nieuw abonnement te richten aan de administratie;

wacht met betalen tot u een acceptatiekaart (België:

stortings-/overschrijvingsformulier) ontvangt.

Verschijnt twaalf maal per jaar

94983 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

ZELFS DE PLATEN GETUIGEN

Mijn man en ik zijn het eerste Finse zendinggehuur in Estland. Om de Estlanders leden van de kerk te bezoeken en te onderwijzen, moeten we weleens lange afstanden met de bus reizen. Dikwijls heb ik dan de *Valkeus* (Finstalig) bij me. Soms staan er onder de rubriek Kerknieuws wat artikelen in de Estische taal.

Ik ben in het bijzonder dankbaar voor het nummer van april 1993 met de vele prachtige platen van Christus. Op zekere dag zat ik in de bus door het tijdschrift te bladeren toen er een vrouw van middelbare leeftijd naast mij kwam zitten. Toen ze de platen zag en mij vroeg waar ze zo'n tijdschrift kon kopen, omdat de plaatselijke tijdschriften niet zo mooi geïllustreerd zijn, kreeg ik de kans haar over de kerk te vertellen.

Terwijl ze de platen bewonderde, zei ze: 'Wij Estlanders hebben zulke uitgaven broodnodig!' Daarop vond ik een artikel in het Estisch van Marina Saarikki over priesterschapsgeslag, en ik las het haar voor. Midden onder het lezen riep mijn reisgenote uit: 'Het is waar!' Wij verheugden ons in de aanwezigheid van de Heilige Geest en ik nodigde haar uit om naar de kerk te komen.

Zuster Mirja Silvennoinen

Tallin (Estland)

HET TIJDSCHRIFT

AAN ANDEREN GEVEN

Omdat de *Liahona* (Spaanstalig) vanaf mijn doop steeds een inspiratiebron voor mij is geweest, was ik boos toen mijn vader tijdschriften begon weg te geven aan vrienden op het werk.

Ik veranderde echter als een blad aan een boom toen er op zekere dag iemand aanbeelde die mijn vader zocht. Hij vertelde dat mijn

vader hem een paar exemplaren van de *Liahona* had gegeven en met hem had gesproken over het evangelie. Maar ze werkten nu niet meer voor dezelfde baas. Deze broeder had de tijdschriften keer op keer gelezen en veel over de inhoud nagedacht. Toen de zendingen enige dagen later bij hem aanklopten, bleek dat zijn Hemelse Vader hem erop had voorbereid de waarheid te herkennen en verbonden met de Heer te sluiten. Hij was onmiddellijk op zoek gegaan naar mijn vader om hem ervoor te bedanken dat hij hem de tijdschriften had gegeven.

Sindsdien begrijp ik beter dat de Heer alle middelen benut om de waarheid bij hen te brengen die bereid zijn om Hem te dienen.

Giesi Romeo Acquire Dávila

Mexiquital (Guatemala)

UIT CHINA

Ik ben een atheïst die kortgeleden uit China naar het eiland Saipan is verhuisd. Op zekere dag vond ik een exemplaar van de *Sheng Tu Chi Sheng* (Chineesstalig). Ik begon het uit nieuwsgierigheid te lezen en raakte diep onder de indruk van de inhoud. Wat ik las, gaf me de moed om verder te leven, de kerk om moeilijkheden onder ogen te zien en het verlangen om meer te weten te komen over de mormoonse kerk en God. Ik hoop meer kennis te krijgen over godsdienst, want tot nog toe kon ik niet geloven dat er een almachtige God bestaat.

Ik ben helemaal alleen naar Saipan gekomen en heb mij vaak eenzaam en verloren gevoeld. Dit tijdschrift heeft mij de moed gegeven om die gevoelens te overwinnen. Het is mijn oprechte wens dat de tijdschriften van de kerk een succes zullen blijven.

Li, Rei-ming

Saipan (Micronesië)

De grootste waarde

President Gordon B. Hinckley

Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Ik blijf mij altijd verwonderen over de fantastische aanwijzing die de Heer herhaaldelijk heeft gegeven aan verschillende mensen die Hem via de profeet Joseph Smith hadden gevraagd wat voor hen het belangrijkste was om te doen.

Dit is wat Hij zei: 'En zie, Ik zeg u, dat, wat voor u de grootste waarde zal hebben, zal zijn om bekering tot dit volk te prediken, opdat gij zielen tot Mij zult kunnen brengen, zodat gij met hen in het koninkrijk Mijns Vaders zult kunnen rusten' (Leer en Verbonden 15:6).

Er staan in de Schriften veel voorbeelden van edele mannen en vrouwen die het woord van de Heer met hart en ziel aan anderen hebben doorgegeven. Naast die inspirerende verhalen hebben wij ook een schier onuitputtelijk aantal verhalen en ervaringen van heiligen uit de laatste dagen die zichzelf en hun hele hebben en houden hebben ingezet voor de opbouw van het koninkrijk van God.

Een voorbeeld uit de vorige eeuw dat mij altijd aangrijpt, is het verhaal van Dan Jones, de man uit Wales, die bij de profeet Joseph Smith was op de vooravond van diens martelaarschap. Een samenvatting van zijn levensloop is het vertellen waard.

Boven: Op de vooravond van zijn dood als martelaar in de gevangenis van Carthage, deed de profeet Joseph Smith de volgende belofte aan Dan Jones: 'Voor je sterft zul je Wales weer zien en de zending vervullen die je is toegewezen.'

Links: Als zendeling in Wales was Dan Jones een stoutmoedige verkondiger van het evangelie.

Dan Jones werd op 4 augustus 1810 geboren in Halkin (graafschap Flintshire). Met zeventien jaar ging hij naar zee. Hij leerde alles over schepen en zeelieden, het striemen van het zoute water en de wind, het stampen en rollen van het schip in een angstaanjagende storm. In het jaar 1840 emigreerde hij naar Amerika. Hij kocht een klein schip waarmee hij op de Mississippi passagiers vervoerde, gewoonlijk van New Orleans naar St. Louis. Na enige tijd verloor hij dit schip, maar in 1842 – hij was onderdehand 31 – was de gedrongen man uit Wales medeëigenaar van de *Maid of Iowa*, een schip met een capaciteit van 300 passagiers.

Terwijl hij de rivier op en af voer, hoorde Dan over de mormonen die uit Missouri waren verdreven, een tijdelijk toevluchtsoord hadden gevonden in Quincy (Illinois) en vervolgens 'het schone Nauvoo' hadden gesticht op de plek waar de rivier een grote lus maakt, waardoor het lijkt alsof de stad op een schiereiland is gebouwd. Er zijn aanwijzingen dat Dan Jones kennis had genomen van anti-mormoonse artikelen die in kranten en tijdschriften waren verschenen. Dat alles wekte zozeer zijn nieuwsgierigheid op dat hij meer wilde weten over die mensen. Hij leerde ze kennen, ontving onderricht en aanvaardde de waarheid. In januari 1843 liet hij zich dopen in het ijsskoude water van de Mississippi.

Enkele maanden later, in april, voer hij met een boot vol Engelse bekeerlingen de Mississippi op naar Nauvoo, waar hij voor het eerst kennismaakte met Joseph Smith. Het respect en de waardering waren wederzijds.

In de maand juni van het jaar daarop werden Joseph Smith en zijn broer Hyrum aangehouden en overgebracht naar Carthage. Dan Jones was een van degenen die hen vergezelden en eveneens in de gevangenis werd opgesloten. Op de laatste nacht in Carthage, toen de anderen kennelijk al sliepen, fluisterde Joseph Smith tegen Dan Jones: 'Ben je bang [om te sterven]?' Hij antwoordde: 'Denk je dat het zo ver is? Als het om zo'n zaak gaat, denk ik niet dat de dood zo afschrikwekkend zal zijn.'

Hierop antwoordde Joseph Smith, voor zover wij weten met de laatste profetische woorden van zijn leven: 'Voor je sterft zul je je Wales weer zien en de zending vervullen die je is toegewezen.'¹

De volgende dag vroeg de profeet broeder Jones een brief af te geven bij Orvil H. Browning in Quincy (Illinois) met

het verzoek Joseph en Hyrum te verdedigen bij de komende rechtszaak. Toen broeder Jones de gevangenis verliet en zich een weg baande door het gepeupel, werd hij met de dood bedreigd. De kogels floten hem om de oren toen hij wegreed, maar hij werd niet geraakt. In zijn haast om te ontkomen, raakte hij de weg kwijt waardoor hij een bende misliep die hem wellicht van het leven zou hebben beroofd. Eenmaal in Quincy aangekomen, vernam hij dat Joseph en Hyrum op die broeierige middag van 27 juni 1844 waren doodgeschoten. Zijn liefde voor de profeet is nooit getaand. Zijn trouw aan de zaak waar Joseph Smith zijn leven aan had gewijd, bleef constant.

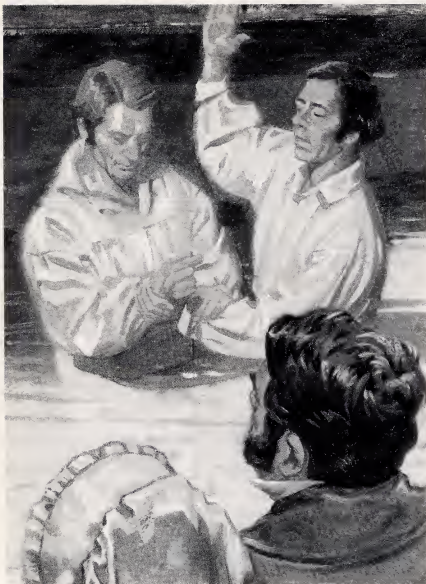
De vervulling van Joseph Smiths uitspraak kwam enkele maanden later toen Dan Jones geroepen werd om naar Wales te gaan. Zijn vrouw, Jane, vergezelde hem. Zij reisden samen met Wilford Woodruff en anderen naar Groot-Britannië. Ouderling Jones ontving de opdracht in Noord-Wales te arbeiden. Ondanks het grote voordeel dat hij niet alleen Engels maar ook Welsh sprak, slaagde hij er niet echt in het hart van de mensen te raken. William Henshaw daarentegen, die geen Welsh sprak, had aanzienlijk succes in het zuiden.

Na de ontheffing van broeder Henshaw een jaar later, werd ouderling Jones geroepen om al het werk in Wales te presideren. Zijn hoofdkwartier was in Merthyr Tydfil in Zuid-Wales. Samen met een handjevol zendingen was hij getuige van een wonderbaarlijke oogst: tussen 1845 en 1848 waren er ongeveer 3600 bekeerlingen. Men schat dat in die tijd één op de 278 mensen in Wales lid werd van de kerk.

Tegenstanders van de kerk hadden toegang tot de dagbladen en ander publikaties om aanvallen te doen op de mormoonse zendingen. Omdat de pers echter niet bereid was om ouderling Jones dezelfde faciliteiten te vergunnen, besloot hij zich met eigen publikaties te weren. Hij riep de hulp in van zijn broer, John Jones, een dominee die eens drukpers bezat. Er werd gezegd dat John doordeweeks Dans woorden drukte, en hem op zondag vanaf de kansel hekelde.

De publikatie van Dan Jones was het eerste tijdschrift van de kerk dat verscheen in een andere taal dan het Engels.² Het zag het licht in 1846 en heette *Prophwyd y Jubili* (Profeet van het vreugdefeest).

Wij voelen de geest van zijn vaak strijdbare aanpak in zijn openingsartikel:

Samen met een handjevol zendingen was Dan Jones getuige van een wonderbaarlijke oogst. Tussen 1845 en 1848 werd ongeveer één op de 278 mensen in Wales lid van de kerk.

‘Geliefde lezer, – Zie het begin van een nieuw tijdperk in onze eeuw, ja, het opmerkelijkste aller tijden, het wonderbaarlijkste wat zijn voorbereiding betreft, het beste wat zijn handelingen betreft en het heerlijkste wat zijn uitwerking betreft. De gouden sleutels van de hemel zijn opnieuw aan de mens toevertrouwd zodat hij alle schatten kan ontsluiten, alle verborgenheden kan onthullen en alle dwalingen kan ophelderen. Nu reeds kunnen wij zien hoe de poorten van de eeuwigheid op hun roestige hengsels openzwaaien; haar verborgen parels en de schatten oud en nieuw beginnen weer voor de ogen van de mensen te schitteren zoals in de dagen van God! Laten de bewoners van de aarde zich verheugen en laat iedereen die in Wales woont een luisterend oor lenen aan het goede en vreugdevolle nieuws dat weerklinkt door zijn laatste bazuin.’³

Hij had een interessante methode om zendingswerk te bedrijven, een methode die beroering veroorzaakte. Geen methode die geschikt is voor onze tijd, maar die hij in die tijd

goed wist te hanteren. Hij vreesde niemand en pakte de zaak stoutmoedig aan. Wij lezen daarover het volgende: ‘Vaak liet hij ergens al weken van tevoren aankondigen dat hij op komst was met het plan de hele stad “te bekeren”. Hij bracht de burgemeester, de wethouders, de predikanten en de politie op de hoogte van zijn voornemen. Vervolgens liet hij de plaatselijke leden van de kerk duizenden folders rondbrengen. Wanneer hij dan op het station aankwam, werd hij dikwijls begroet door alle functionarissen van de stad en veel opgewonden burgers.’⁴

De voorgangers van andere kerken haalden op de kansel en in de pers fel tegen hem uit. Dan Jones heeft over hun vijandigheid geschreven: ‘De meeste verhalen die over die arme broeder Joseph in Amerika zijn verteld, worden hier aan kapitein Jones toegeschreven. Vaak hoor ik hen die dat kleine mannetje (zichzelf) niet persoonlijk kennen hem zonder enige aarzeling uitmaken voor “een vloek op dit volk.”’⁵

De publieke opinie woedde, soms voor en soms tegen de kerk. Maar Dan Jones deinsde niet terug voor verdeeldheid, integendeel, hij deed er zijn voordeel mee. Hij was een dermate in het oog vallend figuur dat de mensen wel moesten bepalen of het evangelie van de mormonen waar was of niet. Een steeds groter aantal bekeerlingen voegde zich bij de kerk terwijl er een ware storm opstak tegen de mormonen in het algemeen en tegen ouderling Jones in het bijzonder. Hij werd in de krant belasterd en op straat uitgescholden. Hij werd met de dood bedreigd.

Dat waren de omstandigheden waaronder hij schreef: ‘Ik verheug mij in het behalen van de zege. Ik ben hier gekomen om te vechten voor de geestelijke vrijheid van mijn broeders en ik dank de hemel (...) dat Hij hen met honderden tegelijk de boeien afslaat! Welk mens die geproefd heeft van de verrukkingen van de vrijheid zal dan ho roepen!’⁶

Dat was ook de tijd dat de heiligen zich vergaderden in de Rocky Mountains in het westen van de Verenigde Staten. Ze hadden Nauvoo verlaten. De tempel daar was ontheiligd en door brand verwoest. Nadat zij hun woningen aan de Mississippi hadden verlaten, doorkruisten zij met grote moeite de staat Iowa naar de Missouri, waaraan zij Winter Quarters vestigden. Dat was in 1846. Het jaar daarop baande de eerste groep zich een weg langs de Elkhorn River en daarna langs de Platte River door wat nu de staat Nebraska is,

naar de hooglanden van het huidige Wyoming, en vandaar naar de Salt Lake Valley. 'Kom naar Zion' luidde de oproep.

Hoewel het merendeel van de bekeerlingen heel erg arm was, waren zij toch steeds aangespoord om iedere cent tien keer om te draaien zodat zij deel konden hebben aan de grote vergadering. De eerste groep die Wales verliet, bestond uit een driehonderdtal heiligen die zich in Swansea verzamelden en vandaar scheep ging naar Liverpool. Daar moest de groep worden verdeeld. Het was de bedoeling dat 249 heiligen zouden inschepen op de *Buena Vista* en 77 op de *Harley* die kort daarna zou uitvaren. Ouderling Jones zou ook meevaren op de *Buena Vista*. Zijn vele zorgen werden nog vergroot doordat zijn vrouw, Jane, vlak voor hun vertrek beviel van hun dochter Claudia. Aanvankelijk werd besloten dat zij zou achterblijven en dat hij haar later zou komen halen. Zij kwam echter tot een andere gedachte: zodra hij vertrokken was, scheepte zij zich met haar baby in. Hun hereniging vond uiteindelijk plaats in Council Bluffs (Iowa).

De overtocht van Liverpool naar New Orleans duurde zeven weken. Wij kunnen ons nu de ellende van een dergelijke reis nauwelijks voorstellen, met 250 passagiers zo lang samengepakt op een betrekkelijk klein schip. Ze moesten voldoende eten meenemen voor de hele reis. De scheepvaartmaatschappij was weliswaar wettelijk verplicht de belangrijkste voedingsmiddelen aan boord te hebben, maar de passagiers werden uitgenodigd aanvullende zaken mee te nemen om de maaltijden smakelijker te maken.

In New Orleans stapten de passagiers van de *Buena Vista* over op een rivierboot die hen naar St. Louis bracht. Hoewel zij de lange zeereis hadden overleefd met weinig sterfgevallen, kregen ze nu te maken met een cholera-epidemie. Zo'n 67 mensen stierven op het traject tussen New Orleans en St. Louis, en vervolgens op de laatste etappe van hun rivierreis – nu op de Missouri – van St. Louis naar Council Bluffs. Iemand kon de ene dag volkomen gezond lijken en de volgende dag de laatste adem uitblazen. De boot moest onderweg herhaaldelijk aanleggen voor een begrafenis.

De eerste Welshstalige gemeente van de kerk in Amerika werd in Council Bluffs georganiseerd. Het was de plaats waar de immigranten zich moesten voorzien van een wagen en ossenspan. Deze mensen waren mijnwerkers en ambachtslie-

den geweest. Ze wisten niet hoe ze moesten omgaan met een ossenspan of een zwaarbeladen wagen moesten manoeuvreren over een weg die eigenlijk niet meer was dan een pad met diepe voren. Ze moesten leren in- en uitspannen, hoe ze de zwoegende dieren moesten toespreken, hoe ze hen moesten verzorgen als ze last van hun poten kregen. Zij vertrokken uit Council Bluffs op 13 juli 1849 en deden er 108 dagen over om in de Salt Lake Valley te komen.

Op 18 oktober werden ze in de heuvels van Wyoming overvallen door een verschrikkelijke sneeuwstorm. Zestig van hun ossen stierven. Op 26 oktober kwamen ze eindelijk in de Salt Lake Valley aan. Ze hadden er acht maanden over gedaan om van Liverpool naar Salt Lake City te reizen. Een vijfde van hun gezelschap was bezweten aan de cholera. Ook anderen waren verloren gegaan, waaronder enkelen van wie het getuigenis onderweg was verkwiijnd.

Tegenwoordig kunnen wij omstreeks het middaguur uit Londen vertrekken en nog diezelfde avond in Salt Lake City zijn.

Eenmaal in Utah vestigde Dan Jones zich in Manti waar hij in 1851 als eerste tot burgemeester werd gekozen. Een jaar later echter ontving hij een oproep om een tweede zending in zijn geboorteland te vervullen. Ook deze keer aarzde hij geen moment. Samen met enkele anderen begon hij aan de lange trek naar het oosten. Ongeveer 120 kilometer buiten Salt Lake City kwam hij een groep heiligen uit Wales tegen. Het waren mensen die zich tijdens zijn eerste zending hadden laten dopen. Toen zij hun geliefde leider tegenkwamen – zij op weg naar de valleien van het westen, hij op weg naar de valleien van Wales – konden zij hun emoties nauwelijks beheersen. Zij zongen; zij huilden; zij uitten hun grote genegenheid. Zij brachten een heerlijke dag samen door alvorens weer uiteen te gaan. Bij het afscheid overhandigde ouderling Jones een brief aan William Morgan die bestemd was voor de presiderende bisschop van de kerk, Edward Hunter. De woorden die hij schreef ademen de geest uit van die gedenkwaardige man en zijn liefde voor zijn broeders en zusters uit Wales:

'Geachte bisschop Hunter, een groot aantal van mijn landgenoten maken deel uit van groep 13 die nu onderweg is. Ik weet niet hoe zij ervoor staan. Misschien komen zij geld en voorraden tekort. Als dat bij hun aankomst in de vallei inderdaad zo is, zal ik u uitermate dankbaar zijn als u in

Op weg naar zijn tweede zending in Wales kwam Dan Jones ongeveer 120 kilometer buiten Salt Lake City een groep heiligen uit Wales tegen die op weg was naar de Salt Lake Valley. Bij het zien van hun geliefde leider konden zij hun emoties nauwelijks beheersen. Zij zongen; zij huilden; zij uitten hun grote genegenheid.

hun behoeften wilt voorzien door middel van [broeder Morgan]. Ik zal u dan in Manti, San Pete Valley, terugbetalen.¹⁷

Volgens een redactioneel artikel in de *Millennial Star* was Dan Jones 'de grootste weldoener die de mensen uit Wales ooit hebben gehad.'¹⁸

Eenmaal terug in Wales zette ouderling Jones zich weer met al zijn kracht in voor het werk. In de loop van zijn tweede zending voegden zo'n 2000 bekeerlingen zich bij de kerk. Het was buitengewoon.

Intussen had de kerk het Perpetual Emigration Fund (het doorlopende emigratiefonds) ingesteld. Met die financieringsvorm en doordat de kerk schepen charterde, konden de mensen voor 45 dollar van Liverpool naar de Salt Lake Valley reizen. Maar toch was zelfs dat bedrag moeilijk bij elkaar te schrapen zodat de meesten van die bekeerlingen alleen dankzij dat fonds kans zagen om naar Zion te gaan.

Aan de hand van zijn eigen ervaringen schreef ouderling Jones een pamflet met gedetailleerde instructies voor hen die wilden emigreren:

"Ten eerste, vereffen al uw schulden, of probeer van uw schuldeisers kwietschelding te krijgen of toestemming om uw schulden aan het eind van uw reis te betalen; als zij niet het een of het ander kunnen regelen, raden wij het iedereen af naar Zion te emigreren.¹⁹

Hij stond erop dat het zo gebeurde. Dan Jones was de eerlijkheid en de onkreukbaarheid zelf.

In 1856 voer hij weer over de Atlantische Oceaan met een grote groep heiligen uit Wales die vervolgens deel uitmaakte van de handkargroepen van dat noodlottige jaar. Zij haalden de Salt Lake Valley zonder grote moeilijkheden, maar de twee daaropvolgende groepen, die van Willie en Martin, hebben vreselijk geleden onder de sneeuwstormen die hen overvielen.

Ouderling Jones had zich niet bij de handkargroep gevoegd, maar bij een groep terugkerende zendelingen die zich sneller konden verplaatsen. Dit was de groep die de handkargroepen van Willie en Martin vond toen zij in Wyoming wegens de sneeuw vast waren komen te zitten.

Dan Jones stuurde of leidde veel van de heiligen uit Wales naar Zion. Zij hielden van kapitein Jones, zoals zij hem noemden, en gebruikten zijn getuigenis als het fundament voor hun eigen getuigenis.

Zij brachten Brigham Young zo snel mogelijk op de hoogte, die gelijk hulpploegen opdracht gaf hen te gaan halen.

Ondertussen ging het niet best meer met broeder Jones' gezondheid. Hij moest de tol betalen voor al zijn inspanningen en leed onder een verschrikkelijke vermoeidheid. Vanaf die tijd begon zijn kaarsje uit te gaan. Zijn dierbare echtgenote, Jane, stierf op 24februari 1861. Minder dan een jaar later, op 3 januari 1862, stierf hij aan tuberculose. Hij is 51 jaar geworden.

Als vriend van Joseph Smith en Brigham Young had hij gewandeld met de profeten. Hij was vastberaden in zijn trouw aan de zaak die zij verkondigden. Zijn toewijding was onbetwistbaar. De ijver waarmee hij anderen in het evangelie onderwees, werd zelden geëvenaard. In 1844 had hij degenen die de profeet en Hyrum hadden vermoord in de ogen gekeken, waarna hij een verslag van die tragische gebeurtenis publiceerde in zijn eigen taal. Bij het getuigen van het herstelde evangelie van Jezus Christus was hij overtuigend en indrukwekkend, ongeacht of hij Engels of Welsh sprak.

Hij was zich bewust van wat zijn geloof hem kostte bij zijn werk om het herstelde evangelie te bevorderen. Hij zou zijn leven ervoor hebben gegeven. En in wezen heeft hij dat ook gedaan. Zijn enorme inspanningen, zijn onverminderde gesteldheid bij het spreken en schrijven, de lange, vermoeiende reizen over de zee en de vlakten – alles eiste zijn tol. Hij spaarde zichzelf nooit met betrekking tot de zaak waaraan hij zijn leven had gewijd.

De heiligen uit Wales hielden van kapitein Jones, zoals zij hem met grote genegenheid noemden. Zij luisterden naar hem. Zij vertrouwden op hem. Zij volgden zijn raad op. Zij aanvaardden zijn getuigenis en gebruikten het als fundament voor een eigen getuigenis.

Tienduizenden van de huidige leden van de kerk stamden af van hen die Dan Jones en zijn metgezellen destijds hebben onderricht en gedoopt. Als het om bekeerlingen gaat, moet Dan Jones stellig worden gerekend tot het zestal meest produktieve zendingen in de geschiedenis van de kerk. Hij zette zich volkomen in om rechtvaardigheid te onderrichten en geloof te ontwikkelen.

Ik voeg hieraan mijn getuigenis toe van zijn ongelofelijke inzet en van de eeuwige gevolgen in het leven van vele geslachten wanneer wij de belofte van de Heer serieus nemen en het evangelie uitdragen: 'En zie, Ik zeg u, dat, wat voor

u de grootste waarde zal hebben, zal zijn om bekering tot dit volk te prediken, opdat gij zielen tot Mij zult kunnen brengen, zodat gij met hen in het koninkrijk Mijns Vaders zult kunnen rusten' (Leer en Verbonden 15:6).

Mogen wij allemaal onze eigen leven, onze omgeving en onze omstandigheden onder de loupe nemen om vervolgens met een gebed in het hart, met energie en met toewijding te werk gaan om de zielen van onze familie, burens, vrienden en kennissen tot de Heer te brengen. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. De Heer heeft herhaaldelijk gezegd: '(...) wat voor u de grootste waarde zal hebben, zal zijn om bekering tot dit volk te prediken' (LV 15:6).
2. Een negentiende-eeuws lid uit Wales, Dan Jones, is een edel voorbeeld van iemand die zichzelf en zijn hele hebben en houden toewijde aan de opbouw van het koninkrijk van God.
3. Hoewel broeder Jones in de krant beblasterd werd en met de dood bedreigd, onderwees hij duizenden landgenoten in het evangelie. Hij spaarde zichzelf niet als het ging om de zaak waaraan hij zijn leven had gewijd toen hij lid werd van de kerk.
4. Er is geen eind aan onze bijdrage of aan de eeuwige gevolgen voor anderma's leven wanneer wij ons inzetten om zielen tot de Heer te brengen.

NOTEN

- 1 Rex LeRoy Christensen, 'The Life and Contributions of Captain Dan Jones', proefschrift, Utah State University, 1977, blz. 17.
- 2 *Idem*, blz. 24.
- 3 Ronald D. Dennis, vertaler, *Prophet of the Jubilee ...* (pamflet), Provo (Utah): Ronald D. Dennis, 1981, blz. 1.
- 4 Christensen, 'Life and Contributions', blz. 39–40.
- 5 *Idem* blz. 27.
- 6 *Idem*.
- 7 Aangehaald in Ronald D. Dennis, *The Call of Zion*, Provo (Utah): Brigham Young University Religious Studies Center, 1987, blz. 77.
- 8 Christensen, 'Life and Contributions', blz. 44.
- 9 Ronald D. Dennis, vertaler, *Yr arweinydd i Seion [De gids naar Zion]*, Swansea (Wales): Dan Jones, 1855, blz. 1.

OP DE JUISTE WEG IN ROME

DeAnne Walker

De grote stad ligt verspreid over haar beroemde zeven heuvels: Rome, met ruim 2500 jaar geschiedenis en legenden, is nu een moderne metropool met een bevolking van ruim vijf miljoen. De nauwe straatjes in sommige stadsdelen lijken op een doolhof – verkeersopstoppingen zijn schering en inslag – terwijl het verkeer op de hoofdwegen even buiten de stad met duizelingwekkende vaart voortraast. Taxi's, bussen en treinen vormen een ingewikkeld systeem om de mensenmassa's in deze grote stad te

vervoeren. Je weg vinden door Rome kan een probleem zijn; maar voor een HLD-tiener geldt dat in het bijzonder voor de zaterdagmiddag.

Waarom is het uitgerekend een probleem op de zaterdagmiddag? Omdat dat het tijdstip is waarop de seminarie-cursisten zoals Adriana Pagnani (15), Mauro Salerno (16), Arianna Canzachi (15), Sara Nardi (17) en Giorgia Romano (14) van de Gemeente Nomentano in Rome bijeenkomen voor hun les, met de cursisten uit de andere drie gemeenten in Rome.

Deze jonge mensen hebben al zes dagen school achter de rug, maar na school op zaterdag kijken zij ernaar uit om met hun HLD-vrienden en -vriendinnen bijeen te komen voor het seminarie. Ieder van hen moet tamelijk lang reizen om naar het kerkgebouw te komen. Omdat sommigen wel tweeënhalve uur onderweg zouden zijn met het openbaar vervoer, zijn ze afhankelijk van hun ouders voor vervoer. 'Hier in Italië,' legt Adriana Pagnani uit, 'kunnen we

Tussen de oude monumenten van de stad Rome bouwen de HLD-seminariecuristen aan een leven vol dienstbetoon. (Onder, vlnr) Adriana Pagnani, Mauro Salerno en Arianna Canzachi. (Boven) Het Colosseum, een bekend historisch monument in Rome.

Op de zaterdagmiddag komen de HLD-tieners uit de hele stad bij elkaar voor hun seminaries. (Rechts) Cristina Staltari, Franco Salerno (seminarieleerkracht) en Alessandra Fiorillo. (Onder, vlnr) Giorgia Romano en Alessandra Denti.

pas met 18 jaar een rijbewijs halen. Zodoende moeten onze ouders ons wel brengen. Als dat niet kan, komen wij er helemaal niet!

ZENDINGSKANSEN

Hoewel hij buiten Rome woont en de reis ongeveer twintig minuten duurt, heeft Mauro Salerno nauwelijks een vervoersprobleem: zijn vader is de seminarieleerkracht! Mauro vertelt over een recente ervaring waardoor hij zich ervan bewust is geworden hoe blij hij is dat hij de moeite heeft gedaan om het seminarie te volgen. 'Ik kreeg op school een spreekbeurt over de joden en de geschiedenis van Jezus Christus. Omdat we in die tijd in het seminarie bezig waren met de Leer en Verbonden, voegde ik daarover wat toe aan mijn toespraak. Ik vertelde de klas dat ik lid was van de kerk en dat ik het seminarie volgde. Daarna heb ik nog het een en ander over de kerk verteld.' Met een brede grijns voegt hij eraan toe: 'Ik kreeg er een acht voor – terwijl een negen het hoogste is!'

Omdat Mauro het enige lid van de kerk is op zijn school, vergde het moed om zijn klasgenoten over zijn geloof te vertellen. Ieder van de seminarie-cursisten is het enige lid van de kerk

op zijn school en ieder van hen is in de gelegenheid om over de kerk te spreken met vrienden en vriendinnen die geen lid zijn. Arianna Canzachi is altijd lid van de kerk geweest, terwijl al haar vrienden en vriendinnen op school katholiek zijn. 'Ik weet,' zegt ze, 'dat als ik een goed voorbeeld ben van alles wat ik geloof, ze een beetje zullen begrijpen waar het om draait in mijn kerk.'

'Wanneer ik weleens uitga,' vertelt Adriana Pagnani, 'is dat gewoonlijk met jongelui van school. Het gebeurt maar een heel enkele keer dat ze me vragen wat ik nu eigenlijk geloof, dus probeer ik ze zo nu en dan mee te nemen naar het seminarie of de kerk, of ook wel naar activiteiten van de jonge vrouwen. Op die manier voel ik me een klein beetje een zendeling.'

'De vraag die mijn vrienden het meeste stellen,' zegt Mauro, 'is: "Wat is nou het verschil tussen jouw kerk en de onze?"'

'Ik zeg altijd dat wij een profeet hebben die met God spreekt en dat wij het herstelde priesterschap hebben.' Het blijft even stil voordat Mauro eraan toevoegt, 'En dan vragen ze altijd: "Wat is dat, het priesterschap?" En dan zeg ik gewoon dat het priesterschap de macht van God op aarde is.'

Naast hun persoonlijke inspanningen om het evangelie te verbreiden, nemen deze jonge heiligen der laatste dagen ook deel aan dienstbetoonprojecten uitgaande van de jongevrouwenorganisatie en de scouts in hun gemeente. Niet zo lang geleden heeft een groepje jongemannen alle openbare bibliotheken in hun omgeving voorzien van het boekje *Waarheid hersteld*. En de jongevrouwen hebben plannen voor een dienstbetoonproject in een weeshuis voor kinderen van twee tot en met twaalf. 'Wij hopen dat we dat soort projecten voortaan regelmatig zullen hebben,' zegt Adriana Pagnani.

VOORBEELD

Omdat de HLD-tieners uit de vier gemeenten in Rome zo ver van elkaar vandaan wonen en het vervoer een probleem is, is het moeilijk voor hen om samen te komen voor een vergadering of een activiteit. Er zijn maar 21 actieve jongevrouwen in het District Rome, dat bestaat uit vier Italiaanse gemeenten en een internationale gemeente in de stad, en nog eens vijf gemeenten daarbuiten. Zuster Lorenza Perticaroli, jongevrouwenpresidente van de ring, geeft toe dat het voor de jonge mensen niet eenvoudig is om lid

van de kerk te zijn in Italië. 'Maar,' voegt zij eraan toe, 'wanneer zij de steun hebben van familie of vrienden is het een stuk minder moeilijk.'

De seminariecuristen in Rome ondervinden dat er grote individuele inspanning voor nodig is om het evangelie na te leven en een goed voorbeeld te zijn voor al hun vrienden en vriendinnen die geen lid zijn van de kerk. Cristina Staltari (15) uit de Gemeente Tuscolano in Rome zegt, 'Als mijn vriendinnen weleens willen dat ik iets doe wat tegen mijn principes is, weiger

ik gewoon, want ik weet dat mijn geestelijke vooruitgang belangrijker is dan hen ter wille te zijn.' Daarnaast zijn deze jonge mensen ervan doordrongen dat al hun inspanningen nu een voorbereiding zijn op hun voltijszending later. 'Ik kijk ernaar uit op zending te gaan,' zegt Mauro. 'Ik ben nog maar net geordend tot priester, maar ik weet dat de tijd voor een zending voor de deur staat.'

Ja, het kan weleens moeilijk zijn om naar het seminarie te komen op de zaterdagmiddag, en de klassen zijn inderdaad klein, maar de jonge heiligen der laatste dagen in Rome bevinden zich op de juiste weg door een voor-

beeld te zijn, en meer over het evangelie te weten te komen. Een bekend gezegde luidt: 'Alle wegen leiden naar Rome.' Maar het staat vast dat een paar van de belangrijkste wegen in Rome naar de seminarieklas leiden op de zaterdagmiddag. □

TEGENSTELLING VREUGDE EN EEN MOOI LEVENTJE

Bruce C. en Marie Hafen

Het leven op
aarde confronteert
ons met een
noodzakelijke
mengeling van
rechtvaardigheid
en verleiding,
geluk en verdriet.

Wij hebben eens twee prachtige, langharige poesjes gehad. Dankzij de manier waarop wij ze verwendeten, leefden zij in een waar paradijs. Ze genoten ervan – al dat voer, de warmte en de tedere zorg. Vrijwel de ergste tegenspoed die zij te verduren kregen, was als ze poppekleertjes aankregen. En zelfs dat vonden ze kennelijk niet echt vervelend.

Op een zaterdagochtend lagen de poesjes, net als onze kinderen, heerlijk languit voor de televisie te genieten van hun mooie leventje. Toen we de knop omdraaiden en de klusjes voor de zaterdagochtend uitdeelden, keek ons achtjarige dochtertje met verlangen naar de spinnende poesjes. 'Ik heb helemaal geen zin in dat werk', kondigde ze aan. 'Ik ben liever een poesje.'

Er zijn van die dagen dat we 'liever een poesje zijn', maar onze eerste ouders lieten het 'mooie leventje' van de hof van Eden achter zich om één heerlijke reden: om vreugde te kunnen krijgen (zie 2 Nephi 2:25). Geen dagen van onbepaalde vrije uurtjes. Geen eeuwigheid onderuit gezakt, geeuwend voor de televisie hangen.

Tegenstelling en tegenspoed zijn een wezenlijk onderdeel van het aardse leven. Het is wellicht het belangrijkste verschil tussen het leven in de hof van Eden en het leven in de sterfelijkheid. Het is het verschil tussen groen, onbepoofd en onervaren zijn en een gerijpt, ervaren, beproefd mens worden met een volwassen inzicht. Wat een verschil met onschuld, want als er alleen onschuld bestaat, is er weinig betekenis.

Net zoals onze eerste ouders betreden wij het sterfelijk leven niet om het 'mooie leventje' van de hof van Eden te leiden, maar om de lessen van tegenstelling en tegenspoed te leren. Tussen de doornen en distels op aarde is onbegrijpelijke vreugde te vinden.

Er bestaat tegenstelling in Zion omdat er tegenstelling in alle dingen is, zelfs in die ervaringen die lijken te beloven dat er betere tijden op til zijn, zoals trouwen en kinderen krijgen.

Toen vader Lehi zei, 'want het is noodzakelijk, dat er een tegenstelling in alle dingen is' (2 Nephi 2:11), doelde hij niet louter op de noodzaak van keuzevrijheid, maar tevens op het feit dat het samenspel van tegenkrachten zin geeft aan rechtvaardige keuzen. Zonder het bittere te ervaren, hebben wij geen waardering voor het zoete. Het ontbreekt ons aan context, aan een referentiekader, zodat zelfs de fijne dingen van het leven geen zin of doel hebben. Het sterfelijk leven biedt ons een 'samengesteld geheel', een doelbewuste mengeling van rechtschapenheid en verleiding, heiligheid en verdriet. Zonder die mengeling zou de schepping doelloos zijn geweest (zie 2 Nephi 2:11–12).

ONVERWACHTE BEPROEVINGEN

De allergrootste moeilijkheden van het leven kunnen zich voordoen wanneer beproeving opduikt op een plaats waar wij haar niet verwachten – zoals wanneer wij denken daar net mee klaar te zijn. Wij moeten bijvoorbeeld vaak grote tegenspoed overwinnen als toegangsprijs voor een veelbelovende ervaring: op zending gaan of trouwen in de tempel. Veel heiligen der laatste dagen worden overrompeld wanneer zij tegenspoed ontdekken in een omgeving die, naar hun stellige overtuiging, probleemloos zou zijn. 'Godsdienst zonder tranen' is, volgens een bepaalde schrijver, de toestand waar sommigen onder ons op hopen.

Eliza R. Snow richtte de regels van een stimulerende lofzang uit de tijd van de pioniers aan hen die naar Zion kwamen in de veronderstelling dat zij de bezoeken van de wereld achter zich lieten. Haar woorden zijn evenzeer van toepassing op allen onder ons die beginnen aan een nieuwe ervaring die ons, naar wij verwachten, een 'mooi leventje' zal bezorgen.

*Denk niet als gij opgaat naar Zion,
dat niets daar verbittert uw hart,
dat steeds gij in vreugde zult leven,
verlost van ellenden en smart (...)*

*Denk niet als gij opgaat naar Zion,
dat alles is heilig en goed,
dat zond' en bedrog zijn verdwenen,
geen vijand gij daar meer ontmoet (...)*

*Denk niet als gij opgaat naar Zion,
de zee' is verworven reeds dan,
denk niet, dat de strijd is geëindigd,
het werken voor 't eeuwige plan.*

*Neen! Neen! Want de vijand van 't goede
werkt tienmaal zo hard, als hij ziet,
dat g'u naar de bron gaat beaven,
waar vrij men de waarheid u biedt.
(HL 178.)*

ONONTBEERLIJK VERBAND

Er bestaat tegenstelling in Zion omdat er tegenstelling in alle dingen is, zelfs in die ervaringen die lijken te beloven dat er betere tijden op til zijn. Neem bijvoorbeeld het

huwelijk. Veel mensen nemen aan dat als zij maar de kans krijgen om te trouwen, al hun problemen opgelost zullen zijn. Naar verluidt heeft een bruidje eens op haar huwelijksdag tegen haar moeder gezegd: 'O, mam, ik ben zo dolgelukkig! Al mijn moeilijkheden zijn voorbij!'

'Lieve kind,' antwoordde de wijze moeder, 'ik help het je hopen.'

Mijn vrouw en ik hebben levendige herinneringen aan de tijd dat wij trouwden en ons eerste kind kregen. Toen wij eenmaal ouders waren, begonnen wij erachter te komen wat Lehi bedoelde toen hij zei dat als Adam en Eva in de hof waren gebleven en geen kinderen hadden gekregen, 'zij in een staat van onschuld zouden zijn gebleven en geen vreugde zouden hebben gekend, want zij kenden geen ellende' (zie 2 Nephi 2:23).

Die tekst lijkt te zeggen dat als zij geen kinderen hadden gekregen, zij ook geen ellende zouden hebben gekend. Alleen de ouders van peuters en tieners kunnen dat begrijpen! Maar er staat ook dat zij zonder kinderen en zonder ellende geen vreugde zouden hebben gekend. Hoe belangrijk is vreugde eigenlijk? Twee verzen daarna vertelt Lehi ons dat 'de mensen zijn, opdat zij [juist die] vreugde mogen hebben' (2 Nephi 2:25; cursivering toegevoegd).

In ons geval betekende dat allemaal op een wel heel prozaïsche manier het volgende: tijdens haar eerste zwangerschap was Marie steeds misselijk – een vreemde vorm van vreugde ontvangen. Maandenlang voelde zij zich een groot deel van de dag beroerd. Het was om van te spuwen!

Een week of vier voor de bevalling dreigde er een miskraam. Ze moest het bed houden, hetgeen grote moeilijkheden veroorzaakte in verband met lessen die zij zelf volgde en lessen die zij moest geven. Maar toen de grote dag eindelijk aanbrak en ze daar in het ziekenhuisbed lag met een wolk van een jongetje in haar armen, was het alle weeten waard geweest.

Niets kan heerlijker zijn dan dit, dacht ze. Voor zo'n prachtige baby moet de aarde wel in haar baan stoppen.

De dag na de bevalling, toen ze haar kindje heerlijk tegen zich aan vleide, kwam haar dokter, een nuchter mens,

de kamer binnen. Hij bekeek het tafereel en zei opgewekt: 'En, hoe voelt het om het makkelijke deel achter de rug te hebben?'

'Het makkelijke deel?'

'Jazeker', antwoordde hij. 'De volgende twintig jaar zijn pas echt moeilijk.'

Nu, meer dan twintig jaar later, hebben wij, temidden van de doornen en distels van dit sterfelijke leven, de zoete vreugde ontdekt van vreugde scheppen in ons nageslacht. Na alle luiers, de blauwe plekken, de bergen was, het aanmoedigen, het schoonmaken, het smeken, de bezorgdheid, het huilen en het lachen, het ijsberen en het bidden, hebben we het eindelijk begrepen. Onze gevoelens over het opvoeden van kinderen zijn zoals Ammons gevoelens over het zendingswerk:

'En dit is het verslag van Ammon en zijn broederen, van hun reizen in het land Nephi, *hun lijdén in het land, hun verdriet, hun wederwaardigheden en hun onbegrijpelijke vreugde*' (Alma 28:8; cursivering toegevoegd).

Daar, in de woorden van Alma, hebben we Lehi's 'één samengestelde geheel' in al zijn schijnbare tegenstrijdigheid. Er is een verband tussen verdriet, tegenspoed en *onbegrijpelijke vreugde*. Zonder die tegenstelling zouden zij 'in een staat van onschuld zijn gebleven, en geen vreugde hebben gehad, want zij kenden geen ellende' (2 Nephi 2:23).

DE GROEI VAN ONS GETUIGENIS

Nog een terrein waarop wij weleens tegenwerking ervaren als wij 'naar Zion zijn opgegaan', is bij de ontwikkeling van ons getuigenis. In feite, echter, zijn de meeste vragen waar wij voor komen te staan bij de groei van ons getuigenis een teken dat wij niet minder, maar meer over de waarheid leren.

Wijlen ouderling Theodore M. Burton heeft mij destijds een waardevol inzicht gegeven in de groei van een getuigenis. Hij zei dat de hoeveelheid geestelijke waarheid die wij tot onze beschikking hebben wanneer wij voor het eerst

Na een maandenlange worsteling, besloot een jong lid zijn onopgeloste vragen terzijde te stellen en geloof te oefenen. Toen pas begon zijn begrip toe te nemen.

beseffen dat het evangelie waar is, vaak kan worden gesymboliseerd door het tekenen en inkleuren van een cirkeltje ongeveer zo groot als een speldeknop.

Naarmate wij meer van het evangelie gaan begrijpen, groeit het cirkeltje. Wanneer onze kennis een bepaalde rijkheid heeft verkregen, is de cirkel wellicht zo groot als een gulden – vele malen groter dan de speldeknop waarmee wij begonnen. Als we die twee cirkels op een vel papier vergelijken, worden het kleine getuigenis en het grotere getuigenis nog steeds omgeven door grote witte vlakken, die het onbekende vertegenwoordigen.

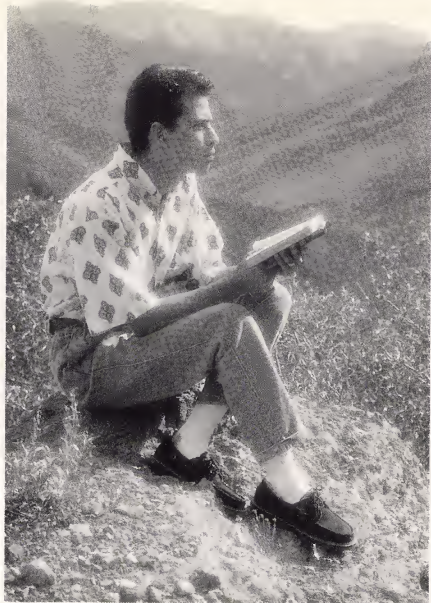
Naarmate onze kennis in verhouding tot het onbekende groeit, gebeurt er iets onverwachts: de grotere cirkel heeft een grotere omtrek die dus meer contact heeft met het onbekende. Bijgevolg zijn er vele punten waarop er zich vragen kunnen voordoen. Maar het is juist door de groeiestuipen, die het hoofd bieden aan tegenspoed met zich meebrengen, dat onze kennis en ons begrip progressief toenemen, vooral in de eerste paar jaar dat wij meelopen in de kerk.

GELOVIG HART

Een jong lid van de kerk begon vragen te krijgen over het evangelie, vragen die bij hem rezen ten gevolge van zijn intensieve studie van een bepaald onderwerp. Hoe meer hij studeerde, des te meer nieuwe vragen er bij hem opkwamen waarvoor hij geen bevredigend antwoord kon vinden. Hij werd gefrustreerd omdat hij per se een compleet antwoord wilde hebben op iedere nieuwe vraag en er tevergeefs naar zocht.

Hij begon te denken dat als hij niet iedere puzzel kon oplossen, zijn onkreukbaarheid wellicht in het geding was door actief te blijven in de kerk. Tegelijkertijd hield hij van de kerk en was hij doordrongen van een groot en vast geloof in de werkelijkheid van Jezus Christus.

Na maandenlang met dit probleem te hebben geworsteld, besloot hij zijn onopgeloste vragen terzijde te stellen en geloof te oefenen. Hij zou het eenvoudigweg gaan doen

met een gelovig hart. Vanaf dat moment begon zijn geloof weer te groeien, niet zozeer vanwege nieuwe informatie, maar dankzij nieuwe ervaringen met andere mensen. Hij vertelde een paar vrienden op het werk over het evangelie en aanvaarde een roeping als leerkracht in de wijk. Hij ontdekte dat zijn inspanningen om anderen het evangelie te laten begrijpen zijn eigen begrip vergrootten. Omdat zijn nieuwe waardering voor alles wat hem wél duidelijk was in zijn getuigenis weldra zwaarder woog dan zijn frustratie over alles wat hem nog niet duidelijk was, begon de vreugde die hij was kwijtgeraakt weer terug te keren. Gelukkig had hij het niet opgegeven toen hij met tegenspoed te maken kreeg. Het keerpunt kwam toen hij zich minder zorgen begon te maken over zijn eigen moeilijkheden en zich begon in te zetten om anderen te helpen.

LEVENSLANGE STRIJD

In het leven van president Spencer W. Kimball zien we nog een treffend voorbeeld van die speciale soort tegenspoed die ons achtervolgt zelfs wanneer wij stellig van mening zijn die fase al lang achter ons te hebben gelaten.

President Kimball heeft zijn leven lang gestreden tegen allerlei tegenspoed. Hij had zoveel ernstige lichamelijke problemen dat hij eens een gedicht schreef voor 'mijn vriend, de pijn'.

Op een keer kreeg broeder Russell M. Nelson, die toentertijd hartchirurg was, het verzoek president Kimball, op dat moment president van het Quorum der Twaalf, te onderzoeken. President Kimball moest eigenlijk dringend geopereerd worden, maar wegens zijn gevorderde leeftijd kon dokter Nelson het Eerste Presidium geen garantie geven dat de operatie zou slagen.

Toen het Eerste Presidium president Kimball liet weten dat hij zich volgens hen moest laten opereren, vertelde hij hun dat zijn grote vrees was dat hij daarna misschien nooit meer in staat zou zijn om zijn werk te doen.

Maar hij volgde hun raad op en onderwierp zich aan de riskante ingreep. De algemene autoriteiten gaven dokter Nelson een bijzondere zegen. Tijdens de operatie, die vlekkeloos verliep, kreeg dokter Nelson sterk het gevoel dat president Kimball op zekere dag president van de kerk zou zijn.

Na het wonder van die geslaagde behandeling, bleef president Kimball, tegen alle verwachtingen in, zijn door kanker aangetaste stem verheffen als baken in de duisternis. Wat hielden wij allemaal van hem! Zo dikwijls dankten wij de Heer dat zijn leven keer op keer was gespaard!

Maar daarna was het toch geen kwestie van 'nog lang en gelukkig leven'. De laatste jaren voor zijn dood was het hem fysiek onmogelijk om de kerk toe te spreken of zijn normale plichten te vervullen. Wat hij het meest had gevreesd was bewaarheid: zijn falende gezondheid belette hem zijn deel van de last ten volle op zich te nemen. Wat zal hem dat een hartzeer hebben bezorgd! Als iemand die zo getrouw was als president Kimball zelfs in die fase van zijn leven nog met tegenspoed te maken kreeg, is het niet verwonderlijk dat ook wij dat moeten ondervinden.

In die tanende jaren van president Kimballs leven werd de liefde van de kerkleden voor hun profeet gekenmerkt door een bijzondere tederheid. Men herinnerde zich met

grote waardering de tijd dat die unieke, doordringende stem haar heldere boodschap had laten horen in de algemene conferentie. Er was een liefhebbende bewondering voor zijn levensmoed die welhaast leek op de intieme gevoelens die tussen familieleden bestaan.

DE HEILIGING VAN ZIJN SMARTEN

Dit alles bezorgde de leden van de kerk meer dan een vleugje vreugde en begrip. Wij ontdekten de rijke betekenis van het samen onder vuur te zijn geweest, de soort vreugde die ontstaat uit zuivere dankbaarheid voor een vriend die je leven heeft geraakt en veranderd. In zo'n persoonlijke en medelievende context kreeg de herinnering aan zijn raad door de jaren heen over een zending, reinheid, bekering, het wonder der vergeving en universeel toegang tot het priesterschap nog grotere betekenis. Wij waren tegelijkertijd gelukkig en verdrietig, vol hoop en toch vol smart. Het was het samengestelde geheel, waarbij God zijn smarten heiligde voor ons welzijn.

Wanneer wij lid worden van de kerk, trouwen, kinderen krijgen, een zending vervullen of ons getuigenis ontwikkelen, moeten wij vaak veel moeilijkheden overwinnen om aan die ervaring te kunnen beginnen. Daarom menen wij daarna heel vanzelfsprekend het recht te hebben om 'lang en gelukkig te leven.' Maar zo ligt het toch niet.

Nieuwe ervaringen zullen stellig tot een vreugdevoller leven voeren; maar vreugde komt, net als genade, pas 'na alles, wat wij kunnen doen' (2 Nephi 25:23). Ja, vreugde komt, net als genade, vaak temidden van moeilijke ervaringen omdat het een wezenlijk onderdeel is van het ingewikkelde stramien van het leven. Vreugde is niet het tegengestelde van tegenspoed, maar onderdeel van een geheel dat ontstaat uit de manier waarop wij de wederwaardigheden van het sterfelijke leven het hoofd bieden. □

Bruce C. Hafen is bestuursfunctionaris aan de Brigham Young University. Zijn vrouw is lid van het algemeen bestuur van de jongevrouwenorganisatie.

DE RTIG JAAR ALS HUISBEZOEKSTER

Irma de MacKenna

**Zuster MacKenna als
jonge huisbezoekster.**

Ik weet dat het huisbezoekprogramma door God is geïnspireerd. Hoe langer ik leef, hoe meer bewijzen ik zie dat het een van de manieren is waarop de Heer vrouwen liefde wil laten geven door dienstbetoon. En ik ben ervan overtuigd dat iedereen die deze roeping met een nederig hart vervult geweldige ervaringen zal hebben.

Ik ben ruim dertig jaar geleden gedoopt in Quilpué (Chili) en heb in de tussengliggende jaren gezien hoe het koninkrijk van God gestaag gevorderd is in dit deel van de wereld. Zijn opmerkelijke groei doet mij denken aan Christus' gelijkenis van de zuurdesem, waarin een heel klein beetje gist een grote hoeveelheid deeg kan laten rijzen. Op een soortgelijke manier kunnen de huisbezoeksters bijdragen tot de vooruitgang van het koninkrijk van onze Hemelse Vader naarmate wij elkaar liefdevol bijstaan.

OP HET JUISTE MOMENT BEZOEKEN

Mijn eerste huisbezoekpartner was zuster Necochea. Zij en ik waren de eerste twee mensen in Quilpué die

het evangelie aanvaardden. Nu hebben we hier een ring en een groot district, maar destijds moesten we grote afstanden afleggen om onze zusters te bezoeken. Eén van hen, Mercedes, was getrouwd met een zeeman die dikwijls niet thuis was. Zij woonde met haar vijf kinderen op een wat hoger terrein vlak bij een riviertje. Hun mooie huis was op een solide fundering gebouwd. De trap naar de voordeur, die vijf à zes treden telde, werd door twee trouwe

honden bewaakt.

Toen het in de winter een keer veel had geregend, veranderde het riviertje bij hun huis in een woeste stroom die buiten zijn oevers trad. In de overstroming werden huizen, dieren en allerlei voorwerpen meegesleurd. Toen het ergste voorbij was, gingen zuster Necochea en ik op

Het voorhoofd van het kleindochtertje bloedde hevig. Ik pakte een handdoek en drukte die stevig tegen de wond terwijl mijn partner vlug jassen bij elkaar zocht zodat wij met een taxi naar het ziekenhuis konden gaan.

pad om Mercedes te bezoeken. Zij was zo blij om ons te zien dat zij in tranen uitbarstte. Opgewonden vertelde ze hoe haar gezin was gespaard.

De eerste dagen van de storm had ze angstig gekeken hoe het water van het riviertje steeds steeg. Op een nacht begonnen de honden, die buiten vast lagen, wanhopig te blaffen. Toen ze de voordeur opendeed, zag ze tot haar verbazing dat haar voortuin volkomen onder was gelopen. Ze moest tot haar knieën in het water om de dieren los te maken en in huis te halen.

Ze wakte haar twee oudste kinderen, van ongeveer tien en twaalf, en zei hun zich aan te kleden. Met z'n drieën stonden ze in de deuropening als gebiologeerd te kijken hoe het water de ene tree na de andere bedekte. Toen vielen ze op hun knieën om de Heer met al hun kracht aan te roepen. Het water bleef op twee treden van de voordeur staan en steeg geen centimeter meer. Ze hebben hun huis niet hoeven verlaten. Het was zo geweldig voor mijn partner en mij om Mercedes te kunnen bemoedigen en om haar te horen vertellen over haar inspirerende ervaring!

Mercedes werd ook zelf een toegewijde huisbezoekster. Samen met haar partner, Olga Barros, ging zij altijd op bezoek bij een bejaarde zuster, van wie de dochter verstandelijk gehandicapt was. Op zekere dag toen Mercedes en Olga hen bezochten, troffen zij de dochter verward en overstuur aan. Ze vertelde dat haar moeder na het middagen vermoed was geweest en was gaan rusten. Toen de dochter haar enige tijd later probeerde te waken, wilde ze niet wakker worden. Op dat moment verschenen de huisbezoeksters.

Omdat ik daar in de buurt woonde, kwam Mercedes mij halen terwijl Olga de oude vrouw masseerde. Wij riepen er een dokter bij en deden al het mogelijke voor de moeder tot hij kwam. Wat bijzonder dat de huisbezoeksters precies op het moment kwamen dat wij de dokter konden waarschuwen en de angstige dochter konden kalmeren!

WERKTUIG IN ZIJN HANDEN

Op een andere keer bezochten mijn partner en ik twee zusters die bij hun moeder woonden. Omdat ze allebei zo graag wilden dat hun moeder lid van de kerk zou worden,

riepen ze haar er altijd bij als wij op huisbezoek kwamen. Maar ze kregen strijk-en-zet een afwijzend 'ik ben nu druk bezig' of 'ik heb nog wel meer te doen.'

Op een winterdag – een dag dat wij zo koud en moe waren geworden dat we onszelf moesten dwingen om onze lijst af te maken – was ons laatste adres het huis van die ontoeschietelijke vrouw. Toen ze echter opendeed, was de uitdrukking op haar gezicht helemaal veranderd. Haar kleindochtertje, die zojuist was gevallen, had een snee net boven haar wenkbrauw die hevig bloedde. Ik pakte een handdoek en drukte die stevig tegen de wond terwijl mijn partner vlug jassen bij elkaar zocht zodat wij met een taxi naar het ziekenhuis konden gaan. Terwijl het kind werd verzorgd, troostten wij de grootmoeder en lieten op het andere meisje. Daarna brachten wij het drietal weer naar huis. Die bewuste vrouw is mettertijd lid van de kerk geworden – en huisbezoekster.

STERKE INGEVING

Wij kunnen zelden voorzien op welke manier de Heer ons tot een werktuig in zijn hand zal maken. Op een keer toen mijn partner buiten de stad was, ging ik op huisbezoek met mijn dochter, Elizabeth. Omdat het kerstfeest voor de deur stond, bakten we koekjes, paktten ze in en deden er een rood lint omheen met wat dennegroen. Tot slot stopten we de geschenkjes in een tas en baden voor we op stap gingen. Op het allerlaatste moment kreeg ik een sterke ingeving om een extra pakje in de tas te stoppen.

Na enkele andere bezoeken, kwamen we bij een zuster die bij haar zoon en diens gezin woonde, die ook lid van de kerk waren. Een andere oudere vrouw, die er heel vermoedelijk uitzag, was daar net kleding aan het afleveren. Zij heette Margarita en verdiende de kost als wasvrouw. Omdat ik begreep hoe hard ze moest werken, gaf ik haar het extra pakje en wenste haar een gelukkig kerstfeest. Met tranen in haar ogen vertelde ze dat ze helemaal alleen was en dat dit haar enige geschenk zou zijn.

Met tranen in haar ogen vertelde ze dat ze helemaal alleen was en dat dit haar enige geschenk zou zijn.

Ik sprak met haar over de Heer Jezus Christus en vertelde dat als Hij bij ons is, wij niet eenzaam zullen zijn. Ik verzekerde haar dat zij een dochter was van God die van haar hield zoals ook een aardse vader van zijn kinderen houdt, en dat als zij Hem zou zoeken, Hij haar met open armen zou ontvangen. Ik vertelde haar nog een heleboel andere dingen. Er kwam een glimlach op haar gezicht en ze stemde erin toe de zendingen te ontvangen.

Toen wij een maand later op hetzelfde adres kwamen, was Margarita er weer. Ze omarmde ons en zei: 'Nu kan ik echt zuster tegen u zeggen. Ik ben een week geleden gedoopt.'

EEN BRIEF EN EEN GEBED

Iedere maand bezochten wij een lieflijke jonge vrouw die bij haar ouders woonde. Haar vader, die ook lid was, was ziek en vroeg ons altijd voor hem te bidden. Toen zijn dochter was verhuisd, wilde hij graag dat wij bleven komen. Twee keer brachten wij hem naar het ziekenhuis. Toen hij eenmaal weer thuis was, bezochten wij hem haast drie jaar lang.

De scheepvaartmaatschappij waar hij eens voor had gewerkt, had hem wegens zijn ziekte afgedankt. Zij waren hem een aardig bedrag schuldig, dat hij heel hard nodig had, maar al zijn verzoeken aan zijn vroegere chefs waren tevergeefs. Ik bood aan een brief voor hem te schrijven aan het hoofdkantoor van zijn oude werkgever. Na te hebben gebeden om inspiratie, stelde ik zorgvuldig een brief op waarin ik zijn moeilijke omstandigheden beschreef. Wij baden erover en zetten ook zijn naam op de gebedsrol in de tempel.

Werkelijk, de Heer is bereid wonderen tot stand te brengen voor zijn getrouwe kinderen! Al heel snel kreeg hij bericht dat de maatschappij bereid was al zijn kosten met terugwerkende kracht te betalen, met het gevolg dat hij in de laatste fase van zijn leven geen geldzorgen meer hoefde te hebben. Zijn vrouw, die destijds geen woord met ons wilde wisselen, veranderde van houding en werd uiteindelijk lid van de kerk. Later vertrouwde ze ons toe dat ze besloten had naar de evangelieboodschap te luisteren omdat wij haar gezin zo trouw hadden bezocht. Toen haar man luttele weken na haar doop stierf, waren wij in staat haar in die moeilijke periode op te vangen.

Omdat ik door de jaren heen het voorrecht heb gehad tal van zusters te bezoeken in verschillende delen van de stad, zou ik nog veel heerlijke ervaringen naar voren kunnen brengen. Ik heb ervan genoten om te helpen en aan te moedigen, om te luisteren naar mijn zusters en hun een eenvoudige boodschap te brengen in de naam van de Heer. Wat mij het meest raakt, is het gevoel dat Hij naast ons loopt. Ik kom altijd terug met grote vreugde in mijn hart. Op dit moment bezoeken wij een zuster van 94 jaar. Zij is volkomen aan huis gebonden en zit iedere maand aan het raam te wachten tot wij verschijnen. Wij houden veel van haar en willen haar nooit teleurstellen.

MENIGTE ZUSTERS

Er was een tijd in mijn leven dat ik meende zelf geen huisbezoeksters nodig te hebben. Ik had een sterk getuigenis van het evangelie en geen grote problemen. Maar op een keer was ik op kerstavond helemaal alleen thuis. Mijn man was de stad in om boodschappen te doen, al mijn kinderen waren getrouwd en woonden in het buitenland, op één dochter na die niet kon komen. Het huis was zo intens leeg zonder de knuffels van mijn kleinkinderen. Ik ben niet gewend medelijden met mezelf te hebben, maar die avond ging ik in de woonkamer zitten zonder het licht aan te doen en liet mijn tranen de vrije loop. Op dat moment ging de bel. Mijn huisbezoeksters! Mijn lieve zusters waren gekomen om mij een vreugdevolle kerstgroet te brengen. Het was alsof de Heer Zelf was gekomen om mij eraan te herinneren dat ik niet alleen was.

Tegen de tijd dat zij weer opstapten, was mijn stemming helemaal veranderd. Ik draaide de lichten aan, dofte mezelf op in mijn mooiste jurk, zorgde voor een feestelijk gedekte tafel en maakte een bijzondere maaltijd klaar. Toen mijn man thuiskwam, vierden we samen kerst en dankten de Heer dat we allebei leefden en gezond waren.

Die heerlijke zusters, de huisbezoeksters, dienen onze Hemelse Vader op zoveel verschillende manieren. Iedere maand weer gaat een bijzondere menigte van hen, van iedere ras en iedere nationaliteit, op pad door de straten en lanen van deze aarde. Slechts gewapend met liefde en geloof, kloppen zij op de deur van de hun toegewezen zusters, waarna zij zich voorstellen met een vriendelijke lach en de blijde woorden: 'Wij zijn uw huisbezoeksters.' □

Den Helder: Daar gebeurt het

De kerk is al geruime tijd vertegenwoordigd in Den Helder. De eerste twee zendelingen waren al in 1909 naar Den Helder gekomen. Ze vonden onderdak bijene mevrouw Beerman, die zich spoedig liet dopen. De zendelingen gingen niet, zoals tegenwoordig het geval is, langs de deuren, maar hielden op verschillende plaatsen in de stad openbare bijeenkomsten. De kerk-

diensten vonden plaats in de huiskamer van zuster Beerman. Later kon de kerk door tussenkomst van die zuster een leegstaande timmermanswerkplaats met

Het leidinggevend priester-
schapscomité (vlnr): Jaap Rusti-
ge, Lucas Vreeken, president
Baaij, Roland Vreeken, Arno
Baaij en Bert Keuter sr.

Op de voorgaande bladzijde: Zuster H.M. Steijn-Snieder, die met haar 92 jaar het oudste lid van de Gemeente Den Helder is, voor het pastelkrijtschilderij van haar hand waaraan zij dertig uur gewerkt heeft, dat nu in het nieuwe kerkgebouw hangt. Zuster Steijn is in 1914 in zee gedoopt.

aangrenzende woning aan de Janzendwarstraat huren. Daar is men tot 1948 blijven vergaderen, met uitzondering van de oorlogsjaren toen iedereen Den Helder verliet. Sommige leden weken uit naar 't Zand, waar zij op zondagmorgen vergaderden in een kippen-

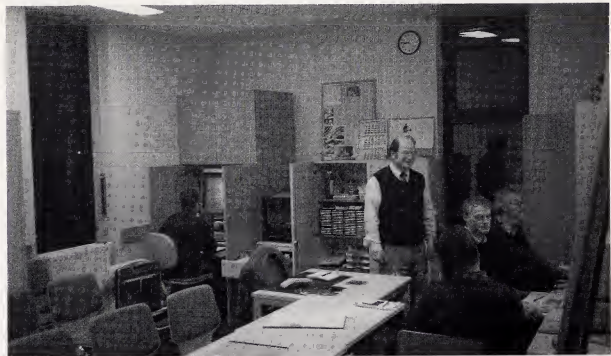

Het gloednieuwe kerkgebouw in Den Helder.

boet. Daar had broeder Snel de leiding. Na de oorlog begon men weer in de Janzendwarsstraat te vergaderen, totdat een dochter van de eigenaar zelf een kerkje oprichtte en het zaaltje opeiste. Na een paar jaar in een bijgebouwtje van de Nederlands-Hervormde kerk te hebben vergaderd, werd omstreeks 1953 een zaaltje in de Weststraat 62 gehuurd. Daarna ging het naar de Westgracht 32. In 1977 werd er een huis gekocht op de Middenweg 166, waar de Gemeente Den Helder tot september 1988 heeft vergaderd. Toen waren de ouderdomsverschijnselen van het pand dusdanig dat er weer naar een ander gebouw moest worden uitgekeken. Daar nieuwbouw, hoewel er grond was aangekocht, ver weg leek door een juist in 1988 doorgevoerde wijziging in het bouwbeleid (Een gemeente moet ten minste gemiddeld een opkomst

hebben van 70 leden in de avondmaalsdienst, een eis waaraan de Gemeente Den Helder in 1988 nog niet aan kon voldoen.), verhuisde men naar een royaal kantoorpand aan de Polderweg. De eigenaar van dat pand had het al een paar jaar in de verkoop staan, maar raakte het aan de straatstenen niet kwijt. Hij wilde het in eerste instantie dan ook niet verhuren, maar na vasten en gebed van de Helderse leden, bedacht hij zich. Het pand voldeed goed. Het enige wat er aan ontbrak was een doopvont, maar dat was niet echt een probleem. De

Het centrum voor familiegeschiedenis in Den Helder

Noordzee was heel groot en was dichtbij. Er zijn dan ook verschillende leden in zee gedoopt, ongeacht de weersomstandigheden.

Toen het huurcontract na vijf jaar afliep, besloot de afdeling bouw in Frankfurt alsnog tot nieuwbouw over te gaan. Het ontwerp bleek dit keer veel mooier te zijn dan het ontwerp van vijf jaar daarvoor. Saillant detail: de eigenaar van het pand aan de Polderweg vond nu probleemloos een koper voor zijn vrijgekomen pand. Op dinsdag 6 april 1993, exact 163 jaar na de oprichting van de kerk, werd de eerste paal de grond ingeslagen. Het resultaat was een schitterend gebouw (zie foto)

opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt." Die eenheid komt bijvoorbeeld tot uiting in de organisatie van een zomerkamp dat de afgelopen zomer in Drente gehouden is door en voor de leden van de Gemeente Den Helder. Dat viel zo goed in de smaak dat er voor dit jaar weer een kamp gepland staat. In Den Helder heeft men ook veel succes met het centrum voor familiegeschiedenis. Uit het bijgaande kaderartikel, uit het Nieuw Helder's Peil van 11 december 1993, blijkt dat veel niet-leden de weg naar de kerk weten te vinden. Een goed voorbeeld van een bruisende activiteit is een

De Gemeente Den Helder op vakantie in Drente.

waarover ook de buurtbewoners vol lof spreken. Iedereen in de Gemeente Den Helder is zeer dankbaar voor het gebouw, dat op 28 november 1993 in gebruik is genomen.

Het gebouw is niet alleen een tastbaar bewijs van de volharding en toewijding van de Helderse leden, maar ook een springplank naar verdere groei en bruisende activiteiten. President C. J. Baaij zegt: 'Letterlijk en symbolisch uit de schaduw getreden en in het volle licht gekomen, voelen wij de verantwoordelijkheid om ernaar te streven dit gebedshuis eer aan te doen. Allereerst om ervoor te zorgen dat wij als gemeente het geestelijke licht ontwikkelen en uitdragen om Gods kinderen op te wekken de enige weg naar eeuwig geluk te volgen. Dat zal ons zeker lukken naarmate wij de leringen van onze Heiland, Jezus Christus, in ons leven durven toepassen. Wij houden als gemeente daarbij Johannes 17:21 in gedachten: "Opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn;

dienstbetoonproject dat de jongevrouwen en jongemannen van de gemeente eind vorig jaar hebben gehouden. We laten de jongeren zelf hun verhaal vertellen: "We wilden een dienstbetoonproject houden, zoals je er altijd over leest. Hoewel wij nog steeds vol overgave en toewijding de tuin van de kerk konden schoffelen, waren we toe aan iets dat nóg spannender was.

Geïnspireerd door zowel de Heilige Geest als het tv-programma All You Need is Love, leek het ons grandoos als we de dochter en kleinkinderen van zuster Ria Staneke uit Idaho Falls (VS) over konden laten komen. Wij vonden dat zuster Staneke dat verdiende. Ze was net hersteld van een hele zware ziekte en had een moeilijk jaar achter de rug.

Omdat we wisten dat zowel zuster Staneke als haar dochter, Josephine, dat niet konden bekostigen, zouden wij, de jongemannen en jongevrouwen, de overtocht "wel even bij elkaar verdienen".

Ons plan leed echter onmiddellijk schipbreuk toen we erachter kwamen wat de werkelijke kosten waren!

Op het moment dat wij mistroostig onze schoffels weer wilden oppakken, kwamen broeder Ton van Dam en

broeder Rinse Schuurmans ons zowel geestelijk als financieel te hulp. We mochten voor hun bedrijven vele tienduizenden (sommige jongemannen hielden het op minstens een half miljoen) folders rondbrengen.

Daarna ging alles van een leien dakje. Het leek ons leuk om de hereniging vlak voor Kerstmis plaats te laten vinden. En zuster Staneke mocht natuurlijk van niets weten! Er werd voor 18 december een hartenmiddag georganiseerd, waarbij enkele broeders en zusters in het zonnetje werden gezet, en ook zuster Staneke zou worden verrast. En verrast werd ze! Robert ten Brink had het ons niet kunnen verbeteren. Op de hartenmiddag vroegen we zuster Staneke of zij een kerstboodschap wilde inspreken voor haar dochter in Amerika. Alles werd op video opgenomen en zuster Staneke was heel ontroerd. Ze had er geen idee van dat José en kinderen zich al in het ZHV-lokaal hadden verschanst om daarna de kapel binnen te komen en haar moeder te verrassen!

Josephine had trouwens ook nog een verrassing voor ons in petto: haar wijk in Amerika had ervoor gezorgd dat haar man Tim ook kon overkomen, zodat de familie met Kerstmis samen kon zijn.

Wij hebben een geweldige dienstbetoonproject gehad.'

De reactie van zuster Staneke: 'Ik zal mijn hele leven niet vergeten wat jullie voor mij hebben gedaan. Ik hou heel veel van jullie. Dit wordt een onvergetelijke kerst.'

Hartenmiddag: zuster Staneke spreekt nietsvermoedend een videoboodschap in voor haar dochter in Amerika.

Uitzoeken stambomen in kerk gemakkelijker

DEN HELDER — Een aantal niet-leden heeft de nieuwbouw met ongeduld afgewacht. Zij maakten al gebruik van een bijzondere faciliteit die de Heiligen der Laatste Dagen bieden: het centrum voor familiegeschiedenis. Sinds kort is dat centrum, waarvoor in het nieuwe onderkomen een flinke ruimte is uitgespaard, uitgerust met een computer. Met een programma waarin 184 miljoen namen zijn opgeslagen.

Den Helder is een van de vijf Nederlandse gemeenten waar de kerk in een dergelijk kostbaar apparaat heeft geïnvesteerd. Dat heeft vooral te maken met de grote belangstelling die de 'buitenwereld' in deze contreien heeft voor de genealogie. P. Dee, die het centrum beheert, stelt tevreden vast dat er in Den Helder, waar de computer en twee leesapparaten voor microfiches staan, per maand dertig mensen langskomen voor genealogisch onderzoek. „In Amsterdam, waar ze acht

leesapparaten hebben, zijn dat er zestig. Dus verhoudingsgewijs is het hier heel druk.”

De nieuwe computer heeft het voordeel dat gebruikers de gevonden gegevens op een schijfje kunnen opslaan zodat ze thuis in het eigen genealogisch programma kunnen worden verwerkt. „De mensen staan er echt voor in de rij”, aldus Dee. Naast de miljoenen namen op schijf kan men gebruik maken van indexen die op microfiches staan opgeslagen. De onderwerpen uit die indexen (bij voorbeeld bevolkingsregisters, kerkboeken, familiegeschiedenissen en militaire dossiers) staan allemaal op film. De originele bevinden zich in het grootste genealogische archief ter wereld, de 'granieten' bewaarplaatsen in Utah waar de Mormonen hun hoofdkwartier houden. De films kunnen worden geleend.

Wie gebruik wil maken van de faciliteiten van het centrum moet van tevoren een afspraak maken.

De plaatselijke krant, het Nieuw Helder's Peil, besteedde ruim aandacht aan de ingebruikneming van het nieuwe kerkgebouw, alsmede aan de groeiende belangstelling voor familiegeschiedenis.

Dit artikel is tot stand gekomen dankzij de welwillende medewerking van veel leden van de Gemeente Den Helder. <

Wereld

Ouderling Jacob de Jager nu bisschop

Salt Lake City - Twee voormalige algemene autoriteiten zijn nu werkzaam als bisschop in de Ring Salt Lake Eagle Gate.

Ouderling John Sonnenberg is bisschop van de Wijk Eagle Gate 7. Ouderling Jacob de Jager, de 'blijde Hollander', is op 7 november geroepen als bisschop van de Wijk Canyon Road.

Ouderling de Jager kreeg tijdens de afgelopen algemene conferentie zijn emeritaat als lid van het Eerste Quorum der Zeventig. In zijn laatste toespraak als algemeen autoriteit kreeg hij de lachers op zijn hand toen hij opmerkte: 'Ik (...) zal nu, naar goede Amerikaanse western-traditie, de zonsopgang tegemoet rijden. Ik weet echter dat er ergens aan de kant van de weg een liefdevolle priesterschapsleider staat te wachten om mij, onder inspiratie, een andere zinvolle roeping te geven.' Naar aanleiding van zijn roeping als bisschop vertelde bisschop de Jager aan *Church News*: 'Ik ben nog steeds de "blijde Hollander", maar die rit naar de zon zal nog even moeten wachten.'

De 'liefdevolle priesterschapsleider' die aan de kant van de weg stond te wachten was president W. Herbert Klopfer, die in zijn ring een goed aantal voormalige algemene autoriteiten presideert, onder wie de ouderlingen Francis M. Gibbons, nu leerkracht in de hogepriestersgroep, Douglas H. Smith, groepsleider hogepriesters, J. Thomas Fyans, die nu werkzaam is als president van de St. George-tempel, Victor L. Brown, Bernard P. Brockbank en Robert L. Simpson. <

Voetbalelftal van BYU wint toernooi

Phoenix - Het voetbalelftal van de Brigham Young University, met 11 teruggekeerde zendingen in de selectie, heeft op 20 november in Phoenix (Arizona) het National Collegiate Club Soccer Association championship (een toernooi voor universiteitsteams) gewonnen. BYU won de finale tegen Weber State University met 2-1. Het winnende doelpunt werd in de verlenging gemaakt. Het vrouwenelftal van de BYU haalde ook de finale, maar verloor die met 3-1 van Arizona State. Het is de eerste keer dat de BYU meedoet aan het toernooi, waaraan 16 elftallen meededen, omdat de finale in voorgaande jaren op zondag werd gespeeld. <

Dienst in Kirtland-tempel

Kirtland - In de Kirtland-tempel — waarin Joseph Smith en andere vroegere kerkleiders verschillende goddelijke manifestaties ontvingen — is op 6 november door de kerk een dienst gehouden. De dienst lag in het verlengde van een jaarlijkse priesterschapsleidersvergadering en een bijeenkomst voor zendingspresidenten in het Gebied Noord-Amerika-Noordoost. De Gereorganiseerde Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, de eigenaar van de tempel, heeft het gebiedspresidium toestemming gegeven de dienst in de tempel te houden, de eerste HLD-dienst in de tempel in 140 jaar.

Ouderling M. Russell Ballard van de Raad der Twaalf presideerde de dienst en ouderling Cree-L Kofford van de Zeventig had de leiding. Ouderling Kofford, president van het gebied, hield een toespraak, alsook zijn eerste raadgever, ouderling Yoshihiko Kikuchi. Tevens spraken de ouderlingen Rex D. Pinegar, Joe J. Christensen en Marlin K. Jensen. Ouderling Ballard prees in zijn slottoespraak de CHLD-kerk voor haar bereidheid de dienst toe te staan en zei dat er een goede verstandhouding bestaat tussen de beide kerken.

De dienst in de tempel was voor de 150 priesterschapsleiders het hoogtepunt van de gebiedstraining. Velen waren van mening dat de Geest die gevoeld werd wel haast net zo sterk moet zijn geweest als in de diensten die anderhalve eeuw geleden zijn gehouden. <

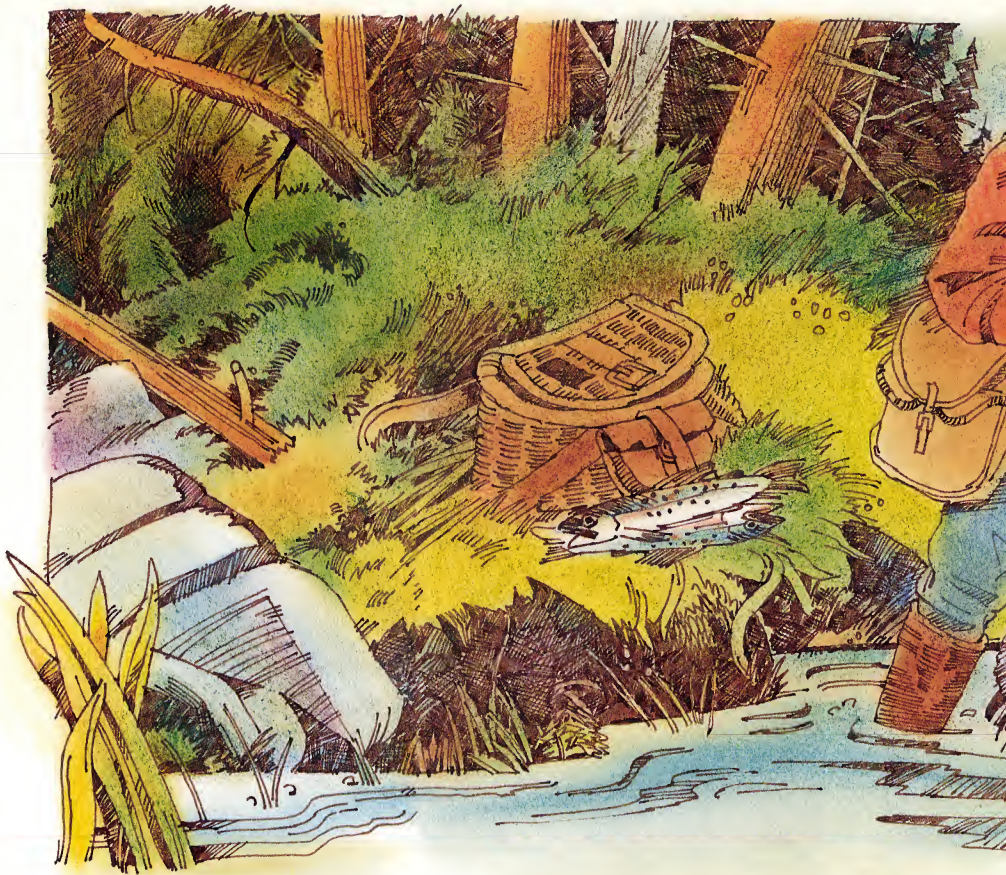
DE KINDERSTER

94E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1994

EERBIED IN

Carol Alley Welsh

Jeff en zijn pa stonden zo stil als een standbeeld terwijl een eekhoortje kruimels uit pa's hand at. Er kwam nog een eekhoortje aanrennen dat zijn deel aan kruimels opeiste. Het saterde van genoeg toen ook de hand van Jeff de lekkernij bleek te herbergen. Jeff en zijn vader

hadden ongeveer een uur onder de boom gezeten. Er waren twee herten op de dichtbijgelegen open plek in het bos verschenen die hen schichtig hadden aangestaard.

Jeff vond het heerlijk om met zijn vader in de bergen te zijn. Op de weg terug naar hun tentje, leerde zijn vader

ILLUSTRATOR: DICE BROWN

DE BERGEN

hem de namen van de wilde bloemen en liet hem zien waar een bever de bast van een boom had afgepeld.

Na gegeten te hebben, keken ze vanaf de top van een heuvelte in alle rust naar de zsondergang.

Ze hadden zich net in hun slaapzak gerold en lagen van

de fonkelende sterren, ver boven hen, te genieten, toen de rust wreed werd verstoord door harde rockmuziek en gierende banden.

Er stopte een auto bij de kampeerplaats. Er sprongen wat jongelui uit. Ze lieten de motor draaien, schreeuwden

naar elkaar en vloekten. Jeff keek verbijsterd toe hoe zij takken van de bomen afbraken om een kampvuur aan te leggen. Ze vervloekten elkaar toen het jonge hout niet wilde branden. Pas veel later lukte het Jeff om in een onrustige slaap te komen.

De volgende morgen vroeg, de zon was nog maar net op, stond Jeff al bij het meer zijn eerste vis in te halen. Hij was zo opgewonden dat hij nauwelijks stil kon blijven staan terwijl zijn vader het haakje uit de bek van de vis haalde en de vis in het leefnet deed. De zon klom boven de boomtoppen op de bergrug uit, de vogels zongen om het hardst en een paar eekhoortjes leken tikkertje te doen. De schoonheid van dit taferel bracht Jeff er bijna toe het uit te schreeuwen van vreugde.

Hij moest denken aan de vorige avond. 'Pa, waarom misdroegen die mensen zich zo gisteravond? Het leek wel of ze elkaar, het kampeerterrein en de andere kampeerders haatten.'

'Misschien hebben ze nooit geleerd om eerbiedig te zijn.'

'Wat heeft eerbied er nou mee te maken? Dat is een kerkwoord.'

Pa dacht een poosje na. 'Ik houd van de natuur. Ik voel een eerbied voor de natuur die een beetje lijkt op de eerbied

die ik voel voor mijn Hemelse Vader. Ik houd zoveel van de bergen dat ik er meer over wilde weten. Ik heb mij verdiept in de namen van de bloemen, de vogels en de bomen. Ik heb geleerd dat ik stil moet zijn in de natuur, zodat ik naar de dieren kan kijken. Ik raap afval op, omdat ik wil dat het hier schoon blijft. En ik ben heel voorzichtig met ons kampvuur. Ik doe al het mogelijke om eerbied te tonen voor de pracht van de natuur en probeer erop te letten dat andere mensen geen hinder ondervinden van mijn aanwezigheid. Elke keer als ik hier ben, geniet ik er meer van. Als ik in de bergen ben geweest, voel ik me goed. Ik ga hier altijd vandaan met een vredig gevoel. Mijn eerbied voor mijn Hemelse Vader lijkt daar veel op, maar is wel veel sterker.'

'Ik denk dat ik het begrijp', antwoordde Jeff. 'Als we liefde voelen voor onze Hemelse Vader, willen we zoveel mogelijk over Hem te weten komen. We doen al het mogelijke om eerbied voor Hem te tonen. Hoe meer we Hem leren kennen en respecteren, des te meer we Hem zullen liefhebben.'

'Dat klopt. En als ik met mijn Hemelse Vader gesproken heb en Hem heb aanbeden, voel ik me prettig.'

'Hoe zit het dan met de kinderen in de kerk die in de les praten, grapjes maken en niet opletten?'

'Nou,' antwoordde pa, 'als iemand niet eerbiedig is in de kerk, zou dat erop kunnen wijzen dat hij niet gelukkig is met zichzelf, dat hij alle aandacht voor zichzelf wil in plaats van die te geven aan onze Hemelse Vader.'

'Is dat waarom Jared altijd zo vervelend doet?' vroeg Jeff zich hardop af. 'Soms blijf ik liever uit zijn buurt.'

Pa sloeg zijn arm om Jeff heen. 'Wees een vriend voor Jared, dat zal hem helpen eerbiediger te zijn. Misschien kunnen we hem eens hier mee naar toe nemen. Als iemand niet eerbiedig is, weet hij gewoonlijk wel dat hij iets verkeerd doet, en voelt hij zich nog minder prettig.'

'Probeer Jared daarom altijd de aandacht op zich te vestigen?'

'Misschien. Als het iemand aan eerbied ontbreekt voor zijn Hemelse Vader is het moeilijk voor de Heilige Geest om hem te helpen zijn Hemelse Vader en zichzelf lief te hebben.'

Jeff dacht even na. 'We hebben ook de hulp van de Heilige Geest nodig om een getuigenis te krijgen. Als je niet eerbiedig bent, zal een getuigenis krijgen moeilijk zijn.'

Pa gaf Jeff een knuffel. 'Dat zie je goed! En kijk nu eens naar de zon! Het wordt tijd voor een ontbijtje. Wat dacht je van versgebakken vis?'

De auto was weg toen ze terugkwamen van het meer. Jeff stond versted van de troep die de inzittenden hadden achtergelaten. Er lagen overal blikjes, papier en afgebroken takken. Het vuur dat ze uiteindelijk hadden aangemaakt door benzine op het hout te gooien, smeulde nog na, en op de plaats waar ze de auto hadden geparkeerd, stond een volledig platgewalste struik.

Pa pakte een vuilniszak, en vader en zoon begonnen op te ruimen. 'Ik vraag me af,' zei Jeff, 'of die mensen ooit een hert van dichtbij hebben gezien, en of er weleens een eekhoortje uit hun hand heeft gegeten.'

'Dat betwijfel ik,' zei pa, 'Ik vraag me af of ze zich nu beter over zichzelf voelen. Denk je dat ze beseffen hoe mooi deze bergen wel niet zijn?'

Na een ontbijt van vis, pannenkoeken en warme chocolademelk, maakten vader en zoon de kampeerplaats schoon en doofden het vuur goed. Jeff ging op zijn buik liggen om nog een keer van het hoge, geurige gras te genieten voordat zij moesten gaan. Hij hield meer dan ooit van de bergen, van zijn pa en van zijn Hemelse Vader. 'Weet u, pa,' zei hij, 'sommige mensen denken dat eerbied alleen met stilte te maken heeft. Dat vind ik jammer. Eerbied houdt veel meer in.' □

Ik voel uw liefde, Heer

Expressief ♩ = 76-84

F B^b Dm G7 C7

1. Ik voel uw lief - de, Heer; dat maakt mij warm van
 2. Ik voel uw lief - de, Heer; en als ik, om te
 3. Ik voel uw lief - de, Heer; U bent mijn goe - de

F (C7) F B^b Dm Gm7

bin - nen. U bent ook heel dicht - bij, in
 bid - den, stil op mijn knie - en ga, dan
 Her - der. Mijn hart geef ik aan u, U

C7 F7 Refrein Bb

al - les wat ik doe.
bent U heel dicht - bij. Ik geef heel mijn
ze - gent mij al - tijd.

Fingerings: 5 3 1 2 5 2 1

F Am Gm C7 G7 C

hart aan U, denk el - ke dag aan U. Ik

Fingerings: 5 2 1 5

F Bb Dm Gm7 C7 F

voel uw lief - de, Heer; dat maakt mij warm van bin - nen.

Fingerings: 4 5 1 5 2 1

4. Uw liefde geef ik door,
door anderen te helpen.
Dat doe ik altijd graag,
want zo help ik ook U.

Tekst: naar Ralph Rodgers, jr. (1936-), K. Newell Dayley (1939-) en Laurie Huffman (1948-)
Muziek: K. Newell Dayley (1939-)

Johannes 15:10-12
Matreüs 25:34-40

Copyright © 1979, Sonos Music, Orem, Utah. Met toestemming gebruikt.
Alle rechten voorbehouden. Dit liedje mag voor incidenteel, niet-commercieel
gebruik in de kerk of thuis worden gekopieerd.

HET PLAN VAN ZALIGHEID BRENGT MIJ VREDE

'Dit is het plan van zaligheid bestemd voor alle mensen' (Mozes 6:62).

Judy Edwards

Waar ben je vandaan gekomen? Waarom ben je hier op aarde? Waar ga je naartoe na dit leven? Met het plan van zaligheid – zijn plan voor zijn kinderen – heeft onze Hemelse Vader die vragen beantwoord:

Waar ben je vandaan gekomen?
Je bent uit de hemel gekomen, waar je als geestkind bij je Hemelse Ouders woonde.

Waarom ben je hier op aarde?
Je bent naar de aarde gekomen om een lichaam te krijgen, te laten zien dat je de geboden van je Hemelse Vader kunt naleven en te leren leven zoals Jezus.

Waar ga je naartoe na dit leven?
Je zult naar de geestenwereld gaan waar je liefdevol wordt opgevangen. Daar zul je wachten op de opstanding en het oordeel. Jezus is je Heiland die voor al onze zonden heeft betaald. Als je acht jaar bent geworden en dus verantwoordelijk bent voor je daden, geloof hebt, je bekeert en je laat dopen, zul je vergeving van je zonden ontvangen. In de hemel zijn drie afzonderlijke koninkrijken, of plaatsen van heerlijkheid – het telestiale (laagste), het terrestriale (middelste) en het celestiale (hoogste) koninkrijk.

Als je de geboden dapper hebt onderhouden, zul je naar het celestiale koninkrijk gaan om eeuwig te leven bij je Hemelse Vader en Jezus Christus.

Toen we in ons voorsterfelijk leven over het plan van zaligheid hoorden, waren we zo blij dat we jubelden (zie Job 38:7). We weten dat we het eerste deel van het plan van onze Hemelse Vader hebben aanvaard, omdat we nu op aarde zijn. En we kunnen zijn plan blijven volgen door zijn geboden te onderhouden. Zo kunnen wij met de hulp van de Heiland eens terugkeren naar onze Hemelse Vader en Jezus. Het plan van zaligheid begrijpen brengt ons vrede.

Instructies

1. Verwijder bladzijde 9, kleur de plaatjes en knip ze uit.
2. Knip de plan-van-zaligheidskaart uit en plak die op karton.
3. Lees de teksten en plak de knipsels op de kaart waar ze horen.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Gebruik platen om de kinderen aan te moedigen verhalen uit de Schriften

na te vertellen of na te spelen over mensen die Gods plan voor hen hebben nageleefd, zoals Jozef, Mozes, Ester, Nephi en Paulus.

2. Help de jongere kinderen, met de knipsels als voorbeeld, een mobiel (zie Participatieperiode, De Ster, juni 1993, blz. 7) of een halsnoer maken als geheugensteuntje van Gods plan voor hen.

3. Zing 'Ik weet: mijn Vader leeft' (Zing maar mee, B-39) en 'Ik ben een kind van God' (Zing maar mee, B-76, Lofzang 195). Geef de kinderen daarna de kans bladzijden te maken voor hun eigen vreesboek (zie Participatieperiode, De Ster, februari 1994, blz. 10) door een van de liedjes te illustreren.

4. Bespreek met de kinderen hoe het navolgen van de eerste beginselen en verordeningen van het evangelie en het bestuderen van de Schriften ons kunnen helpen de geboden van onze Hemelse Vader te onderhouden en zoals Jezus te leven. Laat de kinderen jeugdverklieps zingen die hiermee te maken hebben.

5. Nodig een trouw lid van de wijk of gemeente uit om te vertellen hoe Gods plan en leiding hem of haar geholpen heeft. □

HET PLAN VAN ONZE HEMELSE VADER

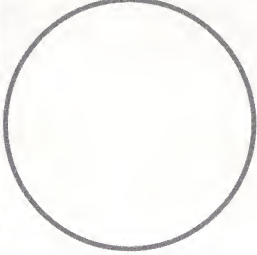
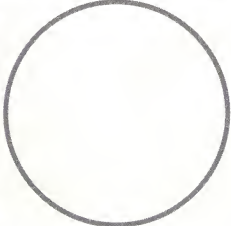
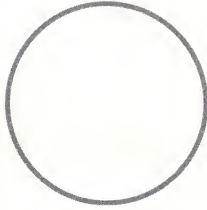
Voorsterfelijk leven

Geboorte

Aardse leven

Dood

Geestenwereld

Job 38:4, 7

Prediker
3:1-2

Alma 34:32

Hebreeën 9:27

Alma 40:11

Opstanding
en laatste
oordeel

Celestiale koninkrijk

Leer en Verbonden 76:20

Terrestrale koninkrijk

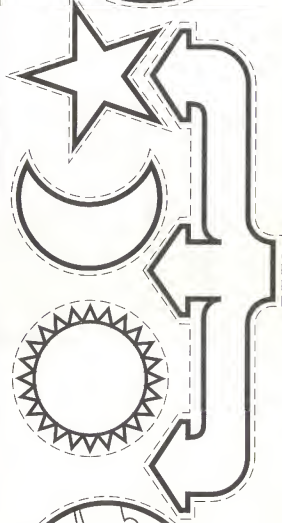
Leer en Verbonden 76:71

Telestiale koninkrijk

Leer en Verbonden 76:81

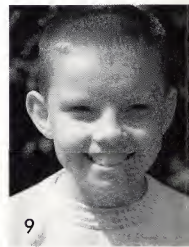
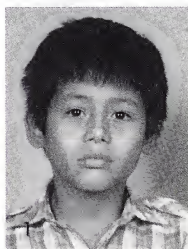
1 Korintiërs 15:22
Johannes 5:28-29
2 Korintiërs 5:10

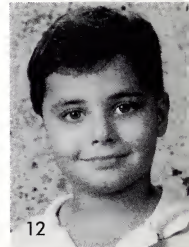
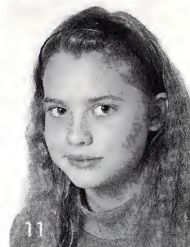
VRIENDEN IN HET N

De kinderen van de Gemeente Piña in Guayaquil (Ecuador) laten alle kinderen van de wereld groeten! Zij hebben het Boek van Mormon bestudeerd en daardoor is hun geloof en getuigenis enorm gegroeid.

Lena, Nora, Kirstin, Daniel en Benjamin zitten in de Helden B-klas in de Wijk Graz van de Ring Wenen Oostenrijk. Zij willen de groeten doen aan alle andere jeugdwerkkinderen over de hele wereld. Hun moedertaal is Duits, maar ze leren ook Engels.

NIEUWS

1. **Gabriel Figuera Pizarro** (11) uit Caracas (Venezuela) is dankbaar voor de vele zegeningen die hij ontvangt. Zo is hij dankbaar dat hij lid is van de kerk. Hij is ook dankbaar voor het goede voorbeeld dat zijn ouders hem geven.

2. **Farid A. Tafur** (11) uit Bogotá (Colombia) leest graag in de Schriften – vooral in het Boek van Mormon. Hij is zich aan het voorbereiden op het priesterschap dat hij ontvangt als hij twaalf wordt.

3. **Josenia Bellorin** (7) uit San Felipe (Venezuela). Zij gaat graag naar het jeugdwerk en vindt de gezinsavond heel erg leuk. Zij kleurt graag.

4. **Isabel Margarita Valdés Silva** (11) woont in Santiago (Chili). Ze vindt het heel leuk in het jeugdwerk. Ze wil later dokter worden.

5. **Isaac Dueñas Llantop** (10) uit Lima (Peru) doet de groeten aan alle kinderen van de wereld. Isaac gaat graag naar school en wil piloot worden.

6. **Isabelle Rose'n** (9) uit Gävle (Zweden) speelt piano en heeft twee penvriendinnen in andere landen. Ook is ze Engels aan het leren.

7. **Larry Sanchez Melendez** (6) uit Trujillo (Peru) is een jongen met een goed hart en wil de groeten doen aan alle kinderen van de wereld.

8. **Sylvia Schwing** (12), woont in Donaueschingen (Duitsland). Haar hobby's zijn lezen en dieren – vooral konijnen en paarden.

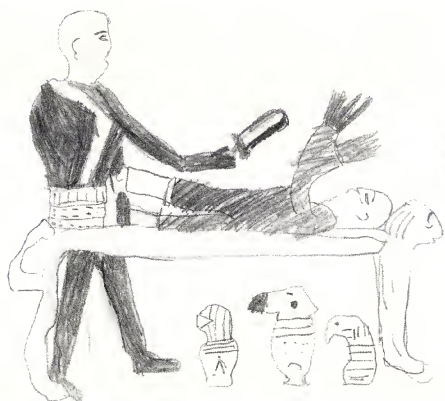
9. **David Turner** (11) uit Liverpool (Engeland) gaat graag kamperen, zwemmen en sporten, in het bijzonder

rugby en American football. Zijn lievelingsverhaal uit de Schriften gaat over opperbevelhebber Moroni.

10. **Rebeca Ramirez Togno** (3) uit Tampico (Mexico) zingt graag de lofzang 'Moedig doen wij mee' (HL 75). Ze bidt elke dag voor het eten en voor het slapen gaan.

11. **Johanna Lilja** (12) uit Jorvas (Finland) leert Engels als voorbereiding op een zending. Ze houdt van hardlopen, zeilen, oriëntatielopen, fietsen en paardrijden.

12. **Pedro G. Acevedo** (8) uit Fairview (Puerto Rico) houdt van zwemmen, lezen en videospelletjes. Hij is niet bang om het woord van wijsheid uit te leggen of zijn getuigenis te geven.

Julia Belén Rey (10) uit Escobar (Argentinië) heeft dit nagetekend uit de Parel van grote waarde. Ook houdt ze van schaatsen, fietsen en brieven schrijven.

PRATEN MET JE HEMELSE VADER

Jill Campbell

Kunnen wij onze Hemelse Vader een bezoek brengen?' vroeg Tara aan haar vader toen hij haar naar bed bracht.

'Waarschijnlijk nog een lange tijd niet', antwoordde papa.

'Afgelopen zomer zijn we met een vliegtuig naar oma Van de Heuvel gevlogen. We zouden kunnen vliegen', zei Tara.

'We kunnen er niet met een vliegtuig komen', zei papa.

'Met Kerstmis zijn we met de trein naar opa en oma Bloemen gegaan. Misschien kunnen we de trein nemen naar de hemel,' zei Tara hoopvol.

'Ik ben bang dat we er ook niet met de trein kunnen komen', antwoordde haar vader.

'Soms rijden we met de auto naar onze vrienden', zei Tara tegen haar vader. 'Laten we de auto nemen. Of, nu weet ik het, we kunnen ernaar toe varen.' Tara herinnerde zich de boottocht die ze op de rivier hadden gemaakt.

'Het spijt me', zei papa, 'Zelfs een auto of een boot kan ons niet bij onze Hemelse Vader brengen.'

Tara voelde zich verdrietig. Ze wilde bij haar Hemelse Vader op bezoek. Papa trok haar op schoot en kuste haar op haar voorhoofd. 'We kunnen niet bij onze Hemelse Vader op bezoek, maar je kunt wel met Hem praten', zei papa.

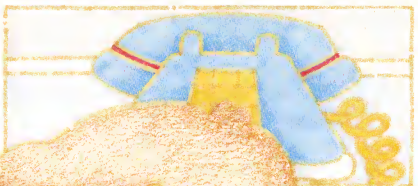
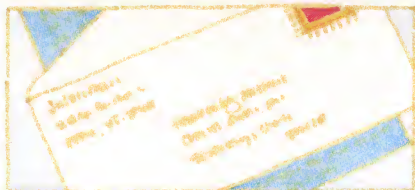
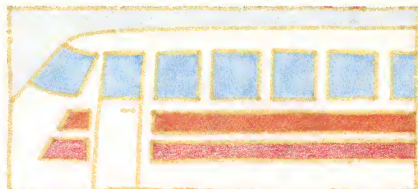
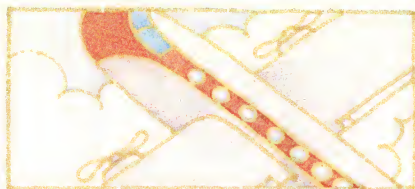
'Bedoelt u dat ik Hem kan bellen of een brief schrijven?'

'Nee, maar je kunt wel iets anders doen. Denk eens na.'

Toen ze klaar was om naar bed te gaan, vroeg Tara zich af hoe ze met haar Hemelse Vader kon praten. Ze wist maar niet wat papa bedoelde.

Toen papa haar kamer binnenkwam om te luisteren hoe zij haar gebed uitsprak, knielde ze neer, sprong vervolgens op en gaf haar vader een knuffel. 'Ik weet het – ik kan met mijn Hemelse Vader praten door te bidden!'

'Goed zo', zei papa, die ook haar knuffelde. 'En Hij zal altijd luisteren.' □

Een eigen g

Ouderling Glenn L. Pace

van de Zeventig

In mijn jonge jaren was ik veel te afhankelijk van mijn oudere zus. Ik was bijvoorbeeld een lastige eter, en wanneer we mijn grootouders bezochten, werd mij geregeld eten aangeboden dat ik niet lekker vond. Om mijzelf zoveel mogelijk verlegenheid te besparen, wendde ik mij tot mijn zus zodra mij de schaal werd doorgegeven, en vroeg dan: 'Collene, vind ik dit lekker?'

Als het iets was wat we al kenden en ze wist dat ik het niet lekker vond, zei ze: 'Nee, dat vind je niet lekker.'

Als het iets was wat we nog niet eerder hadden gegeten, zei ze: 'Momentje', en proefde het, waarop ze me vertelde of ik het lekker vond of niet. Als ze zei dat ik het niet lekker vond, was ik er op geen enkele manier toe te brengen het te eten.

getuigenis

Net zoals ik op mijn eigen smaakpapillen moest vertrouwen en mezelf geen gezond voedsel meer moest onthouden alleen omdat mijn zus gezegd had dat ik het niet lekker vond, moeten we ons vergasten aan de vrucht

van ons eigen getuigenis, in plaats van aan het getuigenis van een ander. We moeten ook ons vermogen vergroten om persoonlijke openbaring te ontvangen.

Dat doen we als we geloven in onze Heer en Heiland, ons van onze zonden bekeren, de Schriften lezen en er echt over nadenken, bidden om leiding, zoeken naar manieren om anderen te helpen en het evangelie uitdragen.

Tijdens de algemene conferentie, en bij veel andere gelegenheden, worden we onderricht door de profeten, zieners en openbaarders. Als wij de algemene autoriteiten navolgen, bereiden we ons erop voor naar de tempel te gaan, waar we meer macht krijgen om de zonden van de wereld te overwinnen en 'in heilige plaatsen (te) staan' (Leer en Verbonden 45:32). □

(Aangepast overgenomen uit een toespraak die ouderling Pace in de oktoberconferentie van 1992 heeft gehouden.)

Op de omslag:

Noach en de dieren maken zich klaar om de ark binnen te gaan. (Illustrator: Don Weller.)

ILLUSTRATOR: ROBERT T. BARRETT

R. T. BARRETT

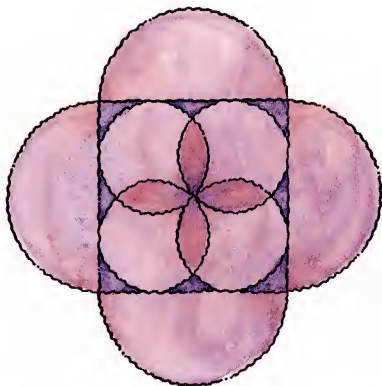

VEEL PLEZIER!

HARTSGEHEIMEN

Susan Curtis

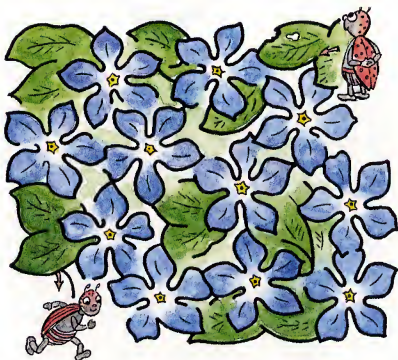
Weet jij hoeveel hartjes er in dit figuur verborgen zijn?

VERSTOPPERTJE IN DE DOOLHOF

Roberta L. Fairall

Kun je laten zien hoe Peter Kever moet lopen om bij zijn vriendinnetje Kaatje Kapoentje te komen?

LINDA'S TUIN

Jo Mason

Linda heeft in haar tuin zes rijen verschillende groenten geplant. Kun jij met de onderstaande aanwijzingen zeggen in welke rij welke groente staat?

- De radijsjes staan naast de tomaten.
- De pompoenen staan vlakbij de kraan.
- De komkommers staan tussen de radijsjes en de uien.
- De ananas staat naast de pompoenen.
- De tomaten staan dichtbij de druiven.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

ILLUSTRACE: DENISE KIRBY

Hartsgelieven: acht. Linda's tuin: (1) tomaten, (2) radijsjes, (3) komkommers, (4) uien, (5) ananas, (6) pompoenen.

Wijd

Cyprus toegewijd aan verkondiging van evangelie

Larcana - Ouderling Joseph B. Wirthlin van de Raad der Twaalf Apostelen heeft op 14 september 1993 het eiland Cyprus toegewijd aan de verkondiging van het evangelie.

De toewijding vond plaats op een heuvelrug waar vanaf men uitkijkt over de stad Larcana. Ouderling Wirthlin werd vergezeld door zijn vrouw, Elisa Wirthlin; ouderling Hans B. Ringger van de Zeventig, tweede raadgever in het presidium van het Gebied Mediterrane landen; diens vrouw, Helen Ringger; president Blaine C. Tueller en zuster Gene Marie Tueller van het Zendingsgebied Athene; Gene Hodson, president van de Gemeente Cyprus, en zijn vrouw, zuster Sandra Lee Hodson, die een zending op Cyprus vervullen; Karim Assouad, president van de Gemeente Beirut; vier voltijdzendingen; verschillende leden van de Gemeente Cyprus; en een paar Amerikanen die op het eiland wonen.

Op Cyprus is momenteel één gemeente die kan bogen op ongeveer 30 leden.

Behalve deelname aan de toewijding spraken ouderling Wirthlin en ouderling Ringger ook op een haardvuuravond in Larcana, die door ongeveer 50 mensen werd bezocht, waaronder een 'enthousiaste groep' belangstellenden.

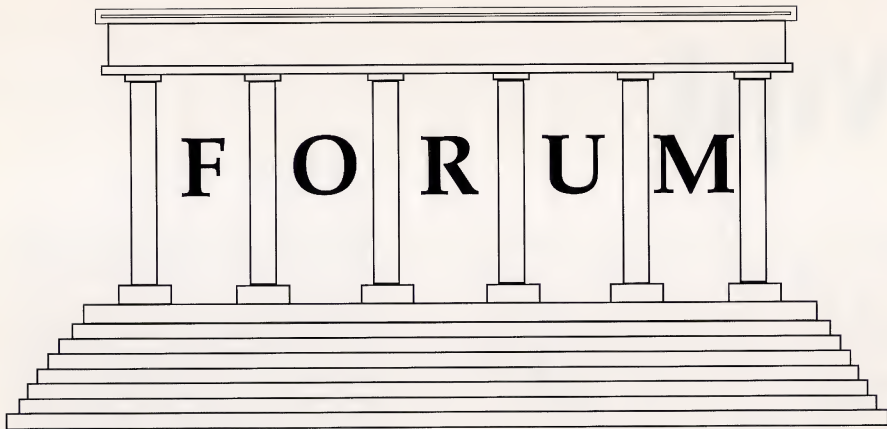
'Het was mij een voorrecht om dit prachtige eiland, waarop men al een goede start heeft gemaakt met het zendingswerk, te kunnen toewijden aan het de evangelieverkondiging', zei ouderling Wirthlin na afloop van zijn bezoek aan Cyprus. <

Tempel in Caribisch gebied

Santo Domingo - Het Eerste Presidium heeft bekendgemaakt dat er een tempel zal worden gebouwd in het Caribisch gebied. De tempel komt in Santo Domingo, hoofdstad van de Dominicaanse republiek. In die republiek wonen ongeveer 45.000 leden. In het buurland Haïti wonen ongeveer 5000 leden.

Met deze aankondiging komt het aantal tempels van de kerk, voltooid, in aanbouw of gepland, op 55.

De Santo Domingo-tempel vloeit voort uit de snelle groei die de kerk doormaakt in het Caribisch gebied. Het tempeldistrict, waarin ongeveer 70.000 leden wonen, beslaat de Bahama's, Turks- en Caicoseilanden, Haïti en de Dominicaanse Republiek,, Jamaica, Puerto Rico, Virginieilanden, en de Kleine Antillen. <

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig, voor openbare gerechtsplaats: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - **avond**, m. (-en); -**bijeenkomst**, v. (-en); -**discussie**, v. (-s); -**gesprek**, o (-ken); -**lid**, o, (...leden).

Hoe u uw kinderen kunt betrekken bij het werk voor hun voorouders

Toen mijn dochter Carol veertien was, heb ik haar meegenomen naar de bibliotheek voor familiegeschiedenis in Salt Lake City, waar ik geregeld heenga. Op de eerste dag deed ze een belangrijke vondst in de Bishoff-tak van de familie en sindsdien is de geest van Elia bij haar gebleven.

Haar echtgenoot en vier kinderen helpen haar zoveel mogelijk bij haar onderzoek. Zij is nu bevoegd genealoge en assisteert zowel lid als niet-lid bij hun onderzoek naar hun voorouders.

— Patricia E. Cofrank, Lakewood (Colorado)

Nadat ik lid van de kerk was geworden, ging ik op bezoek bij mijn ouders in het westen van New York. Mijn moeder was in die tijd ernstig ziek. Op zekere ochtend werd ik vrij vroeg gewekt door mijn vader. Het klonk alsof hij mij iets belangrijks te vertellen had. Hij herinnerde mij aan ons gesprek van de vorige avond waarin wij het over verschillende voorouders hadden

gehad. Mijn vader zei mij toen dat ik mij vlug moest aankleden, omdat hij mij wilde laten zien waar ze begraven lagen. We bezochten die ochtend drie begraafplaatsen waarop enkele van mijn voorouders begraven lag. Hij wilde niet dat ik onze familiegeschiedenis zou vergeten. Ik ben er niet zeker van of mijn vader, die geen lid is van de kerk, de geest heeft begrepen die hij die dag gevoeld heeft, maar ik wel. Ik ben van mening dat het de geest van Elia was.

— Laura Jean Washburn, Umatilla (Florida)

Mijn kinderen weten dat hun moeder graag aan haar familiegeschiedenis werkt. Ze hebben meer dan eens de slaapkamer bezaaid zien liggen met boeken, schema's, stamboomlijsten en andere bescheiden. Ze horen me praten over hun voorouders en weten dat ik naar de tempel ga om daar het werk te doen voor mijn voorouders.

Mijn kinderen hebben mij door de jaren heen vergezeld

naar het centrum voor familiegeschiedenis waar ze de apparatuur mochten bedienen en mij hielpen de gegevens te noteren.

Of mijn kinderen ooit gedreven genealogen worden staat te bezien, maar wat ze er totnu toe van hebben gezien heeft wel hun belangstelling gewekt.

— Glennis Y. Roper, Kelso (Washington)

Ik denk dat onze kinderen zich pas betrokken zijn gaan voelen bij het werk voor hun voorouders nadat wij hen een 'praktijkles' over het verleden hadden gegeven. We hebben op een zomermorgen een picknickmand gevuld, hebben mijn ouders opgehaald en zijn naar Lakepoint (Utah) gereden, de plaats waar mijn vader is opgegroeid. Mijn vader liet ons de plekjes van zijn jeugd zien en vertelde ons de bijbehorende verhalen over zijn kinderjaren, zijn ouders, grootouders en andere familieleden.

Onze kinderen speelden in de tuin waar mijn vader zijn jeugd heeft doorgebracht. Ze verzamelden stenen van een bijna vergaan huis. We brachten een bezoek aan de begraafplaats en vonden namen en datums waarmee we onze gegevens konden bijwerken.

— Rose Mary Lindberg, Lehi (Utah)

Mijn schoondochter, Ayesha, werkt een avond in de week in het centrum voor familiegeschiedenis, en ze is adviseuse van de rozenmeisjesklas. Op een keer kreeg ze van een oudere vrouw te horen dat die heel wat namen had liggen waarvoor nog gewerkt moest worden in de tempel, maar dat ze geen kans zag die in te voeren in de computer. Mijn schoondochter wist twee

van haar rozenmeisjes zo ver te krijgen dat zij, als dienstbetoenproject, die namen zouden invoeren. Wanneer Ayesha in het centrum voor familiegeschiedenis werkte, voerden de twee meisjes de namen in.

Nu het project bijna is afgerond, hebben de meisjes geleerd hoe ze hun eigen familiegeschiedenis moeten doen.

— Lois Kullberg, Vancouver (Washington)

Ik probeer mijn kinderen en kleinkinderen als volgt te betrekken bij familiegeschiedenis:

- * Ik neem ze mee naar een centrum voor familiegeschiedenis.
- * Ik houd een familiehistorische avond waarop de kinderen kunnen helpen met het invullen van lijsten of het invoeren van namen in de computer.
- * Ik betrek ze bij het tempelwerk. Vorige maand, net voordat mijn kleinzoon twaalf werd, zijn we naar de bibliotheek voor familiegeschiedenis gegaan om een paar namen te controleren. Daarna hebben we de namen van hen voor wie nog niet gewerkt was in 'Temple Ready' ingevoerd, waarna we de diskette meenamen naar de tempel. Na zijn verjaardag heeft mijn kleinzoon zich laten dopen voor de mensen van wie we de namen kort daarvoor hadden verwerkt. Dat was heel bijzonder voor hem.

— Joan Greer Gallagher, Orem (Utah)

1 *Neem uw kinderen mee naar een centrum voor familiegeschiedenis; betrek ze bij het onderzoek.*

2 *Doe een gezinsproject; laat ze een tak uitzoeken.*

3 *Betrek jongemensen bij tempelwerk; ze kunnen zich laten dopen voor hun voorouders.*

4 *Ga zo mogelijk naar plaatsen waar voorouders hebben gewoond.*

Schrijf ons als u goede ervaringen met een van de onderstaande onderwerpen hebt.

Mei: Hoe u jongemannen en -vrouwen respect voor elkaar kunt onderwijzen.

Juni: Hoe u het Boek van Mormon kunt inpassen in uw dagelijkse schriftstudie.

Augustus: Hoe u gemoedsrust kunt voelen als iemand om wie u geeft is afgedwaald.

Stuur uw bijdrage naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds zes weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

UITNODIGING VOOR DE

164e aprilconferentie

van

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

*Live satellietuitzending uit de Tabernakel
in Salt Lake City naar de volgende ringen:*

Ring Apeldoorn

Ring Den Haag

Ring Utrecht

3 APRIL 1994

*Er volgen tijdig nadere bekendmakingen
door de plaatselijke priesterschapsleiding*

KERKNIEUWS

10

De zendelingenpagina's

De zendelingenpagina's wijden we deze keer aan Arjen Koens uit de Wijk Groningen. Hij vervult een zending in het Zendingsgebied Tempe Arizona. Er blijken nogal wat leden op zending te gaan zonder hun pasfoto en gegevens naar De Ster op te sturen. Dat is jammer, want we willen de lezers graag op de hoogte houden van de verblijfplaats van onze zendelingen. Pasfoto en gegevens kunnen worden gestuurd naar: De Ster, Postbus 224, 3430 AE Nieuwegein. De redactie.

Arjen Koens

Nederland en Vlaanderen gegroeft! Hier dan een berichtje uit zonnig Arizona, want zonnig is het hier. Soms wel een beetje te zonnig.

Na drie weken opleidingsinstituut bevind ik mij nu al weer tien maanden in het Zendingsgebied Tempe, een van de drie zendingsgebieden in de staat Arizona. Het zendingsgebied Tempe beslaat het midden- en oostelijk deel van Arizona. De Arizona State University, Mesa en drie Indianenreservaten bevinden zich binnen de grenzen van ons zendingsgebied. Hoewel het zendingsgebied zo groot is als Nederland, werken de meeste zendelingen in Mesa en de omliggende steden. Mesa is dan ook de plaats waar ik totnutoe heb gewerkt. Mesa is in de vorige eeuw gesticht door pioniers die door Brigham Young waren uitgezonden. Veel inwoners van Mesa zijn dan ook lid van de kerk. Er staat ook een tempel in Mesa. Het bijbehorende bezoe-

Groeten uit Arizona. Ouderling Koens en Onne de Jonge gaan langs de deuren.

Ouderling Koens (rechts) en zijn collega op het tempelcomplex dat ter gelegenheid van Kerstmis verlicht is.

kerscentrum komt de zendelingen heel goed van pas.

Mijn zending bevalt me prima, vooral het onderwijzen geeft mij elke keer weer een gigantisch kick. Het is geweldig om te zien dat mensen het evangelie accepteren en de beginsselen na gaan leven.

Ik ben dankbaar dat ik mijn Hemelse Vader op deze manier kan dienen. Ik ben dankbaar voor mijn getuigenis van het evangelie van Jezus Christus. Het is fantastisch om mensen te vertellen over Joseph Smith en het Boek van Mormon, en te weten en voelen dat het waar is! <

ZENDINGSVELD

Nederland

Geert De Vylder Zendingsgebied
Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-
1211 BG Hilversum

Griekenland

Annelies Uijterlinde Zendingsge-
bied Athene, Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452, Athene, Grie-
kenland

Peter Degreyt Zendingsgebied
Athene, Papadiamanti Straat 4, Pa-
leo Psychiko 15452, Athene, Grie-
kenland

Duitsland

Koos Bogaerts Deutschland-Mis-
sion Hamburg, Rugenbarg 7A, 22549
Hamburg, Duitsland

Anton en Annie van Dam Talstrasse
64, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland
Cees en Sigrid van der Put Tal-
strasse 64, 61381 Friedrichsdorf,
Duitsland

Canada

Dennis van der Put Canada Halifax
Mission, 202 Brownlow Ave., Unit
F, Dartmouth, Nova Scotia, B3B 1T5,
Canada

Robin Muurling Mission
Canadienne de Montréal, 1320 Bou-
levard Graham, Suite 310, Ville
Mont-Royal, Québec, H3P3C8, Ca-
nada

Groot-Brittannië

Jos den Brouwer England Leeds
Mission, Technocentre, Station
Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Peter Degryt England London South
Mission, 484 London Road,
Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Patrick Flanegin England Birming-
ham Mission, 185 Penslane, Walml-
ley, Sutton Coldfield, D76 8JU, Engeland

Sylvain Gfeller England Manches-
ter Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Richard Heil England Manchester
Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Petra Hotting England London Mis-
sion, 64-68 Exhibition Road, Lon-
den, SW7 2PA, Engeland

Nicole Kuurstra England Leeds
Mission, Technocentre, Station
Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Sven Liegeois England London Mis-
sion, 64-68 Exhibition Road, Lon-
den, SW7 2PA, Engeland

Peter Mesotten England Manches-
ter Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Emilio Nicoli England Manchester
Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Pepijn Piller England Bristol Mis-
sion, Southfield House, 2 Southfield
Road, Westbury-on-Trym, Bristol,
BS9 3BH, Engeland

Jurgens Reimer England London
South Mission, 484 London Road,
Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

België

Christiaan Plug Zendingsgebied
Antwerpen, Appelmanstraat 24,
B-2018 Antwerpen

Leo Fuenzalida Zendingsgebied
Brussel, Blvd Brand Wilcox 87,
B-1200 Brussel

Verenigde Staten

David Broekman Colorado Denver
South Mission, P.O. Box 2674,
Littleton, Colorado 81201, USA

Ramon van Damme Utah Provo
Mission, 2500 North University Ave-
nue, Suite 100, Provo, Utah 84604,
USA

Bert Keuter Indiana Indianapolis
Mission, P.O. Box 495, Carmel,
Indiana 46032, USA

Eelco Scheltinga Carlsbad Cali-
fornia Mission, 785 Grand Ave.
204, Carlsbad, California 92679,
USA

Daniël de Kock Connecticut
Hartford Mission, P.O. Box 378,
Bloomfield, Connecticut 06002, USA

Arjen Koens Arizona Tempe
Mission, P.O. Box 27056, Tempe,
Arizona 85282, USA

Judith van Vliet Temple Square, 50
West North Temple Street, Salt Lake
City, Utah 84150, USA

Rusland

Bubi en Ans Oppermann Russia
Moscow Mission, Chistoprudnyj
bulvar d.2, kv.19, 10100 Moskou,
Rusland.

Indonesië

Cornelis en Suze van Geenen Sin-
gapore Mission, 253 Bukit Timah
Road, Singapore 1025

Albanië

Annick Debaene Zendingsgebied
Zürich, Postadres: Rruga Thanas
Ziko 68, Tirana, Albanië.

DE GAVE VAN DE HEILIGE GEEST

Toen Jezus na zijn doop uit het water opsteeg, daalde de Heilige Geest als een duif op Hem neer (zie Matteüs 3:16). Als symbool van waarheid, reinheid en vrede, herinnert de duif ons aan de zegeningen van de gave van de Heilige Geest. Iedereen die door de doop lid wordt van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen ontvangt deze wonderbaarlijke gave door middel van handoplegging.

ILLUSTRATICE, KRISTY MORRIS

DE HEILIGE GEEST GETUIGT VAN DE WAARHEID VAN HET EVANGELIE

De Heilige Geest is een Trooster, een leidsman, een leraar en een getuige. Door zijn macht kunnen wij 'de waarheid van alle dingen weten' (Moroni 10:5). Door zijn macht ontvangen wij een getuigenis van Jezus Christus: '(...) niemand kan zeggen: Jezus is Here, dan door de Heilige Geest' (1 Korintiërs 12:3).

De Heilige Geest bevestigt tevens de waarheid van de Schriften en de profeten. Toen zuster Flori Cobo de Lumbreras uit Cádiz (Spanje) het Boek van Mormon las, kreeg zij 'een groot verlangen om God te vragen of het boek waar was, of Joseph Smith werkelijk een profeet was en of God wilde dat ik lid werd van die kerk.

'Ik lag die nacht wel vier of vijf uur te woelen voor ik eindelijk naast mijn

bed neerknielde en tot Mijn Vader begon te bidden. Het antwoord kwam met grote kracht. Wat een vreugde! Wat een vrede! Ik werd helemaal warm van binnen.'

- *Van welke waarheden heeft de Heilige Geest tot u getuigd?*

- *Hoe voelt u zich wanneer de Heilige Geest bij u is?*

DE HEILIGE GEEST KAN EEN VOORTDURENDE METGEZEL ZIJN

Alma spreekt op aangrijpende wijze tot ieder van ons wanneer hij vraagt: 'En ziet, nu zeg ik u, (...) indien gij een verandering van hart hebt ondervonden en zijt bewogen het gezang van verlossende liefde te zingen, zou ik u willen vragen: Kunt gij nu zo gevoelen?' (Alma 5:26.) Omdat zijn aanwezigheid afhankelijk is van onze rechtchapenheid, moeten wij ons steeds inspanssen om het gezelschap van de

Heilige Geest te behouden. Hij kan ons alleen maar beïnvloeden wanneer wij nederig, getrouw en gehoorzaam zijn. Wij moeten ernaar streven de geboden te bewaren zodat wij 'de stille, zachte stem' kunnen horen.

Pam, een zuster die jarenlang niet actief was geweest in de kerk, ontdekte de waarheid daarvan bij haar dagelijkse worsteling om haar leven te veranderen en zich te bekeren van fouten in het verleden die zwaar op haar gemoed wogen. Naarmate zij oprecht naar het gezelschap van de Heilige Geest streefde, was zij in staat met meer doeltreffendheid te bidden en de geboden te onderhouden. Vanwege haar geloof, haar hoop en haar bekering kon de Heilige Geest haar leven beïnvloeden en veranderen, waardoor zij na enige tijd haar tempelverordeningen kon ontvangen.

Het gezelschap van de Heilige Geest vervult ons hart met vreugde en vrede. 'De God nu der hope vervulle u met louter vreugde en vrede in uw geloof, om overvloedig te zijn in de hoop, door de kracht des Heiligen Geestes' (Romeinen 15:13). Naarmate wij ons best doen zo rechtchapen te zijn dat de Heilige Geest bij ons kan zijn, en naarmate wij gehoor geven aan zijn influisteringen, ontvangen wij leiding, steun, troost en bevestiging.

- *Wanneer onttrekt de Heilige Geest zich aan ons?*

- *Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat Hij weer onze metgezel wordt?* □

SPENCER W. KIMBALL

HIJ GAF NIET OP

Petrea Kelly

In de lente van 1972 was president Spencer W. Kimball, toen waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, erg ziek. Hij had opnieuw keelkanker en ten gevolge van een verstopte slagader en een slecht functionerende hartklep dreigde zijn hart het te begeven. Hij was 77. De kanker werd met een kobaltbehandeling een halt toegeroepen en zijn dokters adviseerden hem een ingewikkelde hartoperatie te ondergaan die slechts een beperkte kans op succes had.

In een vergadering met de dokters en president Harold B. Lee van het Eerste Presidium zei president Kimball vermoed: 'Ik ben een oude man en klaar om te sterven.' Hij vroeg zich af of het op zijn leeftijd nog zin had om zo hard te

blijven vechten voor zijn leven terwijl het voor hem misschien wel tijd was om te sterven. President Lee stond op en sprak met krachtige stem: 'Spencer, jij bent geroepen! Je zult nog niet sterven! Je moet je zo goed mogelijk blijven verzorgen zodat je kunt blijven leven.'

Spencer gaf niet op en bleef leven. Hij was er de man niet naar om op te geven, hoe moeilijk de opdracht ook was.

TIJD VAN VERANDERING

De operatie werd uitgevoerd en bleek een succes. Tijdens zijn herstelperiode stierf president Joseph Fielding Smith. Achttien maanden later stierf ook president Harold B. Lee en werd

Spencer W. Kimball de twaalfde president van de kerk.

Gezien zijn leeftijd en gezondheidsproblemen was de algemene verwachting dat zijn presidentschap een korte interimperiode zou zijn. In plaats daarvan was het een opwindende tijd vol wonderen. In de daaropvolgende twaalf jaar kreeg men – om met de woorden van ouderling Neal A.

Op een avond las de veertienjarige Spencer bij het licht van een olielampje het eerste hoofdstuk van Genesis. Een jaar later sloot hij de Bijbel, 'nadat hij ieder hoofdstuk in dat grote en prachtige boek had gelezen.'

Maxwell te spreken – ‘vaak het gevoel dat [president Kimball] de kerk altijd een stap voor was en dat hij stond te wachten totdat ze hem inhaalde. Hoewel hij altijd glimlachend naar ons wenkte, zou hij ons ongetwijfeld veel liever wat sneller hebben zien opschieten.’

Hij had het over het belang van zendingswerk en spoorde ons aan ‘onze pas te vergroten’. Hij zei: ‘Ik ben van mening dat de Heer zijn woorden zorgvuldig koos toen Hij het had over “iedere natie”, “ieder land”, “de uiterste grenzen der aarde”, “iedere tong”, “ieder volk”, “iedere ziel”, “heel de wereld”, “vele landen”.’ Hij spoorde ons aan te bidden dat het hart van onderdrukkende regeringsleiders verzacht zou worden en dat zij de zendingen in hun land zouden toelaten. Het aantal zendingen verdubbelde en bijna drie miljoen mensen werden lid van de kerk. Op het ogenblik dat hij overleed, was 60 procent van alle ringen van de kerk tijdens zijn presidentschap gevormd.

Hij legde de nadruk op tempelwerk en het aantal tempels steeg van vijftien naar 37. Daarnaast was de bouw van nog verscheidene andere tempels aangekondigd of in uitvoering.

Hij besprak het belang van het gezin als de basiseenheid van de kerk en voerde een nieuw schema voor de zondagsdiensten in zodat de gezinnen

meer tijd samen konden doorbrengen.

Er werd een nieuw Engels zangboek uitgegeven, dat model zou staan voor latere uitgaven in vele talen.

Hij leerde ons het belang van schriftstudie. Nieuwe uitgaven van de standaardwerken met meer wijzigingen en een betere thematische gids werden gepubliceerd. Personen en gezinnen werden aangemoedigd om de Schriften te bestuderen. Twee openbaringen werden toegevoegd aan de canon van de Schriften – het visioen van Joseph Smith over het celestiale koninkrijk (Leer en Verbonden 137), en het visioen van president Joseph F. Smith over de verlossing van de doden (Leer en Verbonden 138).

Het Eerste Quorum der Zeventig werd formeel georganiseerd en uitgebreid zodat er meer algemene autoriteiten kwamen om de verantwoordelijkheid van een snel wereldwijd groeiende kerk te dragen. Er werden mannen uit zes verschillende landen geroepen als lid van dat quorum. Alle algemene autoriteiten, inclusief president Kimball, reisden veel, en er werden over de hele wereld gebiedsconferenties gehouden.

Waarschijnlijk het opwindendste ogenblik was echter toen de Heer in juni 1978 openbaarde dat de tijd aangebroken was om het priesterschap te verlenen aan alle mannen die dat waardig waren, ongeacht hun ras of

huidskleur (zie Leer en Verbonden, Officiële verklaring nr. 2).

ALS HIJ FLUISTERDE, LUISTERDEN WIJ

Iedere goede leraar weet dat een van de beste manieren om de aandacht van zijn leerlingen te krijgen is om te gaan fluisteren. President Kimball fluisterde ook, niet omdat hij dat wou, maar omdat een groot gedeelte van zijn stembanden door kanker waren aangetast. Maar hij kreeg wel onze aandacht! Geboeid luisterden we naar zijn geïnspireerde raad:

‘Ik heb gemerkt dat wanneer ik mijn verhouding tot God verwaarloos, wanneer het schijnt alsof er geen goddelijk oor is dat luistert en geen goddelijke stem is die spreekt, ik erg, erg ver weg ben. Wanneer ik mij dan in de Schriften verdiep, wordt de afstand kleiner en wordt mijn instelling geestelijker.’

‘Verbouw op uw eigen stukje grond zoveel mogelijk voedsel.’

‘Wij sporen u aan uw huis en boerderij op te knappen. (...) Zorg ervoor dat uw huis en uw tuin er aantrekkelijk uitzien.’

‘Iedereen dient een dagboek bij te houden; iedereen kan een dagboek bijhouden.’

‘Lijden kan van mensen heiligen maken naarmate ze geduld, lankmoedigheid en zelfbeheersing leren.’

Omwille van zijn grote mensensliefde bracht president Kimball vele uren door in gesprek met diegenen die door zonde verzwakt waren of met tegenspoed kampten.

‘Een huwelijk kan alleen geslaagd zijn zolang egoïsme eruit geweerd wordt.’

‘De aanblik van een natie die bidt, is ontzagwekkender en krachtiger dan de explosie van een atoombomb.’

‘Zekerheid is niet het gevolg van onuitputtelijke rijkdom maar van onbegrijpbaar geloof.’

‘Ik weet dat Jezus Christus de Zoon

is van de levende God en dat Hij voor de zonden van de wereld is gekruisigd. Hij is mijn vriend, mijn Heiland, mijn Heer, mijn God.’

JAREN VAN VOORBEREIDING

Ongetwijfeld had de Heer Spencer W. Kimball juist voor onze tijd voorbereid. Hij kende zijn unieke talenten, had hem zien groeien door vele beproevingen en wist dat hij de juiste man was die de kerk in deze tijd van sensationele groei leiding kon geven.

Hij was op 28 maart 1895 in Salt Lake City geboren en was het zesde kind van Andrew en Olive Woolley Kimball. Toen hij drie jaar was, werd zijn vader geroepen als president van

de Ring St. Joseph in het zuidoosten van Arizona, en dus ondernam het gezin de vier dagen durende verhuizing naar het zuiden.

Het ging Spencer voor de wind in de Gila Valley, hoewel hij er ook smart kende. Zijn moeder stierf toen hij amper elf was. Ook vier zusters stierven er.

De eerste wereldoorlog doorkruiste zijn hoop op hoger onderwijs. Hij vervulde wel een zending in het Midwesten van de Verenigde Staten en trouwde daarna met Camilla Eyring, een onderwijzeres. Zij kregen drie zoons en een dochter. Hij zette zijn eigen verzekeringsbedrijf op, was actief in de samenleving en werkzaam in zeer uiteenlopende kerkroeping, van dirigent tot ringadministrateur en ringpresident.

VOLHARDING BELOOND

De volgende jeugdervaring is tekenend voor zijn persoonlijkheid en bekwaamheden. Toen Spencer veertien was, woonde hij een dienst bij waarin de spreker vroeg hoeveel aanwezigen de Bijbel doorgelezen hadden. Spencer voelde zich erg ongelukkig dat hij zijn hand niet kon opsteken. Hij schreef daarover het volgende: 'Diezelfde avond ging ik na afloop van die toespraak naar huis. Ik klom de trappen op naar mijn zolderkamer, stak het petroleumlampje aan dat op het tafeltje stond, en las de eerste hoofdstukken van Genesis. Een jaar later sloot ik de Bijbel, nadat ik dat grote en prachtige boek tot het laatste hoofdstuk had uitgelezen.'

Hij leerde om hard en lang te werken op de boerderij van zijn vader en was niet iemand die vlug opgaf. Toen hij in 1943 geroepen werd als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen was hij geschokt, overweldigd en verootmoedigd. In zijn eerste toespraak als apostel op de algemene conferentie van oktober 1943 getuigde hij als volgt:

'Ik herinner mij gelezen te hebben dat Jakob de gehele nacht, "totdat de dag aanbrak", heeft geworsteld, om een zegen te krijgen, en ik wil u wel vertellen dat ik 85 nachten heb geworsteld om een zegen. 85 keer heb ik totdat de dag aanbrak op mijn knieën gelegen

om de Heer te bidden mij te helpen en mij kracht te geven, zodat ik opgewassen ben tegen die grootse taak die op mijn schouders is gelegd.'

De aankondiging van de openbaring van juni 1978 is ook een goede illustratie van het geduld van deze man: 'Wij hebben lang en ernstig gepleit ten behoeve van deze, onze getrouwe broeders, vele uren doorbrengende in de bovenzaal van de tempel, de Heer smekende om goddelijke leiding.

'Hij heeft onze gebeden verhoord en door openbaring bevestigd dat de lang beloofde dag is aangebroken waarop iedere getrouwe, waardige man in de kerk het heilige priesterschap mag ontvangen.' (Officiële verklaring nr. 2.)

'IK HOU VAN MENSEN'

Kort na zijn roeping als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, gaf ouderling Kimball in een toespraak tot een groep militairen uitdrukking aan zijn gevoel van nederigheid en verbazing dat uitgerekend hij een dergelijke roeping had ontvangen. Maar hij voegde eraan toe: 'Ik weet niet precies waarom de Heer mij heeft geroepen, maar ik weet dat ik één talent te bieden heb. Mijn vader heeft mij geleerd te werken; en als de Heer een werker kan gebruiken, dan sta ik tot zijn beschikking.'

Zijn energie werd legendarisch,

evenals zijn vele arbeidsuren en de manier waarop hij zijn eigen motto 'Doe het' in praktijk bracht. Vooral zijn mensenmin was altijd zichtbaar aanwezig in zijn leven. Vaak heeft hij zichzelf getypeerd met de volgende woorden: 'Ik hou van mensen'.

Hij koesterde een bijzondere liefde voor de Lamanieten. In zijn patriarchale zegen stond: 'U zult het evangelie aan vele mensen verkondigen, maar in het bijzonder aan de Lamanieten.' Als lid van het Quorum der Twaalf kreeg hij de verantwoordelijkheid voor het Indiaanse zendingsgebied, en later voor de Zuid Amerikaanse zendingsgebieden. President George Albert Smith gaf hem de opdracht om zich in te zetten voor de Indianen wereldwijd.

Verhalen van zijn vriendelijke daden en attenties zijn er in overvloed. Op een sneeuwachtige dag stonden eens duizenden mensen te wachten in de drukke hal van een luchthaven omdat veel vluchten afgelast waren. Een jonge moeder en haar tweejarige kindje stonden in een ellenlange rij om een ticket te kopen. Het kind was moe en hongerig. De zwangere moeder kon het dreinende kind niet optillen en schoof het met haar voet verder in de rij. Mensen achter haar in de rij mopperden en uitten kritiek en de jonge moeder stond op het punt in tranen uit te barsten.

Toen kwam een man met een vriendelijke glimlach naar haar toe en zei:

President Kimball heeft zeer veel gereisd, gebiedsconferenties bijgewoond, tempels ingewijd, en zo de zegeningen van de kerk over een groot gebied van de wereld verbreed. Zijn liefde strekte zich uit tot iedere nationaliteit en leidde ertoe dat hij de openbaring zocht waardoor het priesterschap nu beschikbaar is voor alle mannen die dat waardig zijn.

'Mevrouw, ik heb de indruk dat u wat hulp nodig heeft.' Hij nam het kind in zijn armen, troostte het en gaf het een stukje kauwgom. Daarna vertelde hij de andere mensen in de rij over de toestand van de vrouw en ze lieten haar voor-

gaan. De man bracht haar naar haar vlucht. Toen ze in het vliegtuig stapte, dacht ze bij zichzelf: Wat een aardige man, en ik weet niet eens zijn naam. Toen ze een paar dagen later zijn foto in de krant zag, vernam ze dat het ouderling Spencer W. Kimball van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen was.

Bij een andere gelegenheid vroeg een bisschop in Zuid-Amerika ouderling Kimball of hij tussen twee bijeenkomsten van een ringconferentie door wat tijd kon vrijmaken om een stervende man in het ziekenhuis te zalven. Zij haastten zich naar het ziekenhuis, holden de trappen op en de hal door. Toen ze de ziekenkamer binnenkwamen, zo zei de bisschop later, 'deed zich

een verbazingwekkende verandering voor. Het was alsof ouderling Kimball alle tijd van de wereld had'. Zij hadden een rustig gesprek, zalfden de man en gingen weg. Eenmaal buiten renden zij opnieuw naar de auto en haastten zich terug naar de conferentie.

Vele zieken in het ziekenhuis zijn door een nog ziekere Spencer Kimball gezegend en vertroost tijdens zijn veelvuldige verblijven in het ziekenhuis. Hij heeft eens gezegd: 'Mijn leven is als mijn schoenen, om versleten te worden in dienst van mijn naaste.'

Veel tijd heeft hij doorgebracht met het geven van raad aan hen die door zonde verzwakt waren en kampen met tegenspoed. Het leed en het verdriet dat hij met hen gedeeld heeft, hebben

HOOGTEPUNTEN UIT HET LEVEN VAN SPENCER W. KIMBALL (1895–1985)

hem geïnspireerd bij het schrijven van zijn boeken *Het wonder der vergeving* en *Faith Precedes the Miracle*, boeken die op hun beurt weer veel andere kerkleden geïnspireerd hebben.

HIJ GAF NIET OP

Als Spencer W. Kimball op 77-jarige leeftijd gestorven was, zou hij een fantastisch leven als zending, echtgenoot, vader, zakenman, ringadministrateur, ringpresident, en dertig jaar als apostel hebben gehad. Zijn vele gevechten met een zwakke gezondheid, vele vriendelijke daden en liefdevolle wijsheid zouden een blijvend eerbetoen voor hem zijn geweest.

Maar op een leeftijd dat de meeste mensen met pensioen gaan en het rustig aan doen, kreeg deze man de grootste uitdaging die een man ooit kan krijgen. Hij aanvaardde een roeping die hij nooit verwacht had en maakte die zo groot dat miljoenen mensen, levenden en doden, erdoor gezegend zijn. □

BRONNEN

1. Edward L. Kimball, 'Spencer W. Kimball', in *The Presidents of the Church*, bezorgd door Leonard J. Arrington, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1986.
2. Edward L. Kimball, 'Spencer W. Kimball', *Encyclopedia of Mormonism*, 4 delen, New York: Macmillan Publishing Company, 1992, deel 2, blz. 785–789.
3. 'Spencer W. Kimball', *Mijn koninkrijk zal voortgaan, Lessen in kerkgeschiedenis*, 1979.
4. *Ensign*, december 1985, blz. 8–41.

Jaar	Leeftijd	Gebeurtenis
1895		28 maart: geboren in Salt Lake City.
1898	3	Het gezin Kimball verhuist naar Thatcher (Arizona).
1906	11	18 oktober: zijn moeder, Olive Kimball, overlijdt.
1914–16	19–21	Vervult een zending in het Midwesten van de Verenigde Staten.
1917	22	16 november: huwt Camilla Eyring.
1938	42	Wordt president van de Ring Mount Graham (Arizona).
1943	48	7 oktober: wordt gesteund als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen.
1957	62	Anderhalve stemband weggenomen ten gevolge van keelkanker.
1962	67	Publiceert <i>Het wonder der vergeving</i> .
1970	75	Wordt waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen.
1972	77	Ondergaat open-hartoperatie. 7 juli: wordt president van het Quorum der Twaalf Apostelen.
1973	78	30 december: wordt aangesteld en geordend tot twaalfde president van de kerk.
1974	79	6 april: wordt gesteund als president van de kerk.
1976	81	3 april: de heiligen aanvaarden aanvullende openbaringen als schriftuur. 2 oktober: het Eerste Quorum der Zeventig wordt georganiseerd.
1977	82	Wijdt Polen toe aan de verkondiging van het evangelie. (Dit was het eerste bezoek van een president van de kerk achter het IJzeren Gordijn.)
1978	83	8 juni: maakt de openbaring bekend dat het priesterschap aan alle mannelijke leden die dat waardig zijn, verleend mag worden.
1979	84	De HLD-versie van de King-Jamesbijbel wordt gepubliceerd.
1980	85	2 maart: Het blokvergaderschema wordt ingevoerd.
1981	86	In het Engels verschijnt een nieuwe uitgave van de drie-in-één [Boek van Mormon, Leer en Verbonden en Parel van grote waarde].
1985	90	augustus: een nieuw Engels zangboek wordt gepubliceerd. 5 november: overlijdt in Salt Lake City.

FOTOGRAFIE: JOHN LUKE

Een zegen van de Vader

Amanda Means

Ik zat in het keurig georganiseerde kantoortje van de bisschop, die mij van achter zijn brilleglazen ernstig aankeek. 'Een patriarchale zegen is hetzelfde als een zegen van je Hemelse Vader. En hoe ouder je wordt, hoe meer je er, beetje bij beetje, van zult begrijpen.'

Ik stond op van de houten stoel en schudde hem de hand, waarna hij me de aanbeveling gaf. Ik bedankte hem en verliet het kantoor.

De afgelopen tijd had ik over een aantal vragen nagedacht: houdt Hemelse Vader echt van mij? Weet Hij heus wie ik ben? Kent Hij me persoonlijk en houdt Hij van mij om wie ik ben en niet zomaar omdat ik één van zijn dochters ben?

Ik probeerde steeds met zoveel mogelijk antwoorden op de proppen te komen: 'God houdt van je omdat je zijn dochter bent', zeiden mijn leraressen van de jongevrouwenorganisatie altijd.

'Je moet je heel bijzonder voelen,' hadden mijn jeugdwerkleraresen gezegd, 'want je bent een kind van God.'

Ik wist dat dat zo was. Ik wist dat Hij van me hield. Ik wist dat ik een kind van God was. Maar kon Hemelse

Vader mij aanwijzen tussen al zijn kinderen? Hield Hij van mij om mijn eigenschappen, mijn persoonlijkheid?

Ik reed met mijn moeder naar het kerkgebouw en liep kordaat naar het kantoortje waar ik werd opgewacht door de patriarch, een man op leeftijd met een vriendelijke glimlach en een zachte blik in zijn ogen.

In het kort nam hij met ons door wat een patriarchale zegen inhoudt en de heiligheid ervan. Vervolgens legde hij zijn handen op mijn hoofd en begon voor onze Hemelse Vader te spreken.

Ik luisterde ingespannen naar ieder woord. Soms was ik mij zo sterk bewust van de Geest dat ik moest huilen. Ik ontving precies het antwoord waar mijn hart naar gehunkerd had: 'Ik verzeker je dat je Hemelse Vader je heel goed kent en van je houdt.' De patriarch haalde ook een aantal zaken aan die alleen mijn Hemelse Vader kon weten. Ik werd doordrongen van een volmaakt gevoel van liefde en zorgzaamheid.

Ik weet nu zeker dat mijn Hemelse Vader van mij houdt en me kent, net als ieder van u. Hij heeft u lief om wie u bent. □

DE EXODUS

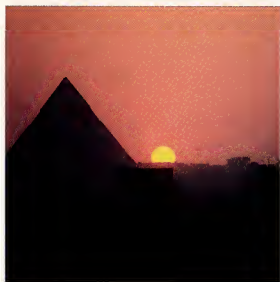
EEN BEPROEVING, EEN GETUIGENIS EN EEN
VOORAFSCHADUWING

S. Kent Brown

Toen Mozes door God geroepen werd om de Israëlieten uit de Egyptische slavernij weg te voeren, had hij waarschijnlijk geen enkel idee hoe ver God bereid was te gaan om de Hebreeuwse slaven te bevrijden. Zo waren er de plagen die wel de Egyptenaren troffen, maar niet de Israëlieten, de goddelijke bescherming van de engel des doods, een wonderlijke ontsnapping door de Rode Zee, water en manna in de woestijn, en tenslotte, de grote openbaringen op de berg Sinai. De exodus toonde de Israëlieten dat de Heer getrouw was en dat zij zijn volk waren.

Ongetwijfeld was de exodus één van Gods gedenkwaardigste daden vóór de verzoening ten behoeve van Israël. Die demonstratie van absolute macht en sublieme bevestiging van de

Links: Reliëfwerk op de massieve zuilen van de Karnaktempel in Luxor (Egypte). Onder: Een van de machtige piramiden van Giza. In Egypte waren de Israëlieten er getuige van dat de heerlijkheid van de mens in het niet verdwijnt wanneer men hem vergelijkt met de macht en de heerlijkheid van God.

FOTOGRAF: FLOÏD HOIDMAN

liefde van God leverde het bewijs dat de Heer in staat was zijn volk te redden en te steunen; tevens was het een voorafschaduw van de verzoening door Jezus Christus. Profeten, leiders en leraren, zowel in Israël als in de landen van het Boek van Mormon hebben vaak de exodus aangehaald om het geloof te sterken in de macht van God om zijn volk zowel fysiek als geestelijk te redden door de verzoening van Christus. Keer op keer werden deze lessen in meerdere of mindere mate herhaald op ogenblikken dat latere geslachten van het Godsvolk door hun geloof in de almachtige God aan vervolging ontsnapten.

DE EXODUS EN ISRAËL

Toen de eerste oproep van Mozes aan de farao mislukte, gebeurden er bijna onmiddellijk drie verschillende dingen. Ten eerste verzaarde de farao de slavenarbeid. (Zie Exodus 5:6–19.) Ten tweede was het gevolg daarvan dat de Hebreëën bij Mozes en Aäron kwamen klagen dat zij de dagelijkse routine verstoorden. (Zie Exodus 5:20–21.) En ten slotte begon Mozes plotseling te twijfelen of de Heer werkelijk alles zou doen wat Hij beweerd had. (Zie Exodus 5:22–23.)

Op dat moment gaf God Mozes de verzekering dat de koers die de Israëlieten volgden, de juiste was. Hij stelde hen niet alleen gerust dat Hij de leiding had, maar ook dat de Israëlieten hun volste vertrouwen in zijn beloften konden stellen: 'Ik ben de Here. (...) Ik heb gedacht aan mijn verbond. (...) Ik zal Mij u tot een volk aannemen en Ik zal u tot een God zijn. (...) Ik zal u brengen naar het land' (Exodus 6:1–8).

Door naar zichzelf in de eerste persoon te verwijzen, legde God er de nadruk op dat Hij de gebeurtenissen in de hand had en zorg zou dragen voor

het welzijn van de Israëlieten, toen en later. Dat de farao een oude overeenkomst met de Israëlieten eenzijdig verbroken had, was voor de Israëlieten een duidelijke aanwijzing dat zij hun vertrouwen niet konden stellen in mensen en menselijke instellingen. (Zie Exodus 5:14–16.) Nu kon de Heer de gebeurtenissen zodanig plannen dat zij ervan overtuigd zouden zijn dat Hij de enige was die zij konden vertrouwen.

De plannen van de steekvliegen was daarom de eerste van de verwoestende plagen over Egypte die een duidelijk onderscheid maakten tussen de Israëlitische slaven en de Egyptenaren. (Zie Exodus 8:23; 9:4–7.) De macht van de Heer manifesteerde zich op dramatische wijze toen de Israëlieten aan de engel des doods ontsnapten door gehoorzaam aan eenvoudige serie handelingen te verrichten die de Heer had voorgeschreven. (Zie Exodus 12:3–30.) Later openbaarde de Heer op nog dramatischer wijze zijn almacht toen Hij een beschermengel voor zijn volk en een 'wolkkolom' zond toen een legermacht van ruiters en wagens de Israëlieten achtermazette en hun vertrouwen aan het wankelen bracht. (Zie Exodus 14:8–20.)

De uiteindelijke bevrijding kwam door hun ontsnapping door de zee, een duidelijk bewijs van de macht van de Heer over de natuur. (Zie Exodus 14:15–16, 21–31.) Door deze tekenen van macht werden de Hebreëën uiteindelijk overtuigd, althans voor een tijd. 'Het volk vreesde de Here en zij geloofden in Mozes, zijn knecht.' (Zie Exodus 14:31.) Hoewel het jonge geloof van Israël al vlug wankelde toen het in de woestijn zonder water of voedsel kwam te zitten, verzag de Heer zijn hongerige volk van water, manna en kwakfels, een duidelijk teken dat Hij voor hen wilde en kon zorgen.

De Heer had het bewijs geleverd dat Hij een betrouwbare God was en was nu klaar om een verbond met de voormalige slaven te sluiten. Dat gebeurde op de berg Sinaï. Een generatie later, op de vooravond van de intocht van de Israëlieten in het beloofde land, gaf Mozes het volgende commentaar op de gebeurtenissen op de Sinaï:

'Heeft ooit een volk een goddelijke stem gehoord, sprekende uit het midden van het vuur, zoals gij die gehoord hebt, en het leven behouden? (...) Gij hebt het te zien gekregen, opdat gij zoudt weten, dat de Here de enige God is, en er is geen andere behalve Hij' (Deuteronomium 4:33, 35).

Die en de andere ervaringen van de exodus zijn voor vele daaropvolgende generaties de centrale symbolen van Israëls relatie tot de Heer geweest. Het paasfeest was een voortdurende herinnering aan de tussenkomst van God ten behoeve van Israël. Zowel toen als nu viert men het paasfeest alsof het net heeft plaatsgevonden en of de deelnemers zelf de generatie zijn die uit Egypte is weggeleid.

Daarnaast zijn er drie aparte verslagen van de handelingen die God voor Israël in Egypte verricht heeft, handelingen die de kern vormden van hun uitdrukking van geloof. Volgens een wetsbepaling in hoofdstuk zes van Deuteronomium moesten niet alleen de ouders Gods wet aan hun kinderen onderwijzen, maar moesten kinderen, wanneer zij gevraagd werden aangaande de oorsprong van de statuten en oordelen van God, onder meer het volgende antwoorden: 'Wij waren dienstknechten van Faraο in Egypte, maar de Here heeft ons met een sterke hand uit Egypte geleid' (vers 21). Een soortgelijk antwoord diende gegeven te worden wanneer een Israëliet de eerstelingen van de grond aan de Heer moest offeren. (Zie Deuteronomium 26:5–9.)

Jozua toonde hoe feestdagen in de toekomst gevierd dienden te worden toen hij kort voor zijn dood een plechtigheid in Sichem leidde en de machtige daden bezong die God verricht had toen Hij Israël van de slavernij verlost had. (Zie Jozua 24:2–14.) Hieruit blijkt duidelijk dat de inwerking van de exodus op het hart van Israël ook in latere generaties niet mocht verminderen.

DE EXODUS EN HET BOEK VAN MORMON

Net zoals bij de Israëlieten was de exodus voor de mensen in het Boek van Mormon een levend bewijs van Gods liefde en macht. Hij inspireerde geslacht na geslacht tot hoop, geloof en vertrouwen. Om lezers te overtuigen van zijn getuigenis dat de naam van Jezus Christus de enige naam is die heil brengt, koos Nephi de exodus als kern van zijn heilige eed: 'En zowaar de Here God leeft, Die Israël uit het land Egypte heeft geleid, en Mozes de macht gaf, het volk te genezen, nadat zij door giftige slangen waren gebeten, (...) is er geen andere naam onder de hemel gegeven, waardoor een mens zalig kan worden, dan deze Jezus Christus' (2 Nephi 25:20).

Toen Nephi zijn opstandige broers wilde aantonen dat de Heer hun vader Lehi naar het beloofde land kon lei-

***Van boven naar onder:* Schapen hoeden aan de oever van de Nijl. Eén van de mogelijke wegen van de exodus. De Rode Zee, die Mozes spleet door de macht van de Heer. Hedendaagse bedoesiënen hebben ongeveer dezelfde levensstijl als de Israëlieten ten tijde van hun omzwervingen.**

den, haalde hij de gebeurtenissen van de exodus aan als het hoogste bewijs dat God de macht heeft om zijn beloften na te komen. (Zie 1 Nephi 17:23–42.) Een andere Nephi, de zoon van Helaman, voerde de exodus aan in antwoord op argumenten van 'mannen die (...) tot de geheime bende van Gadianton behoorden', om aan te tonen dat het profetische woord van God vervuld wordt. (Zie Helaman 8:1, 11–13.)

Toen een groep kolonisten in het Boek van Mormon in slavernij verkeerde en God aanriep om bevrijd te worden, gebruikte zij dezelfde uitroep die Israël gebruikte tijdens haar gevangenschap. Dit gebeurde tweemaal met de kolonie die onder leiding van Zeniff Zarahemla verlaten had om het oorspronkelijke thuisland van de Nephieten te heroveren – een poging die zij uiteindelijk staakten wegens de onderdrukking door de Lamaniëten.

De eerste groep die de Heer in dit verband aanriep, was een groep van 450 mensen, die onder de leiding van Alma de oudere voor koning Noach gevlucht was en zich in het land Helam had gevestigd. (Zie Mosiah 23:1–20.) Uiteindelijk werden zij gevangengenomen en vroegen zij de Heer om bevrijding. (Zie Mosiah 23:21–24:25.) De tweede groep was het volk van

koning Limhi, dat moest ondervinden dat zelfs een serie gewapende opstanden hen niet van hun slavernij onder de Lamaniëten kon bevrijden. (Zie Mosiah 21:2–13.) Na die nederlagen 'riepen [zij] krachtig tot God (...) opdat Hij hen uit hun ellende zou verlossen.' (Zie Mosiah 21:14.)

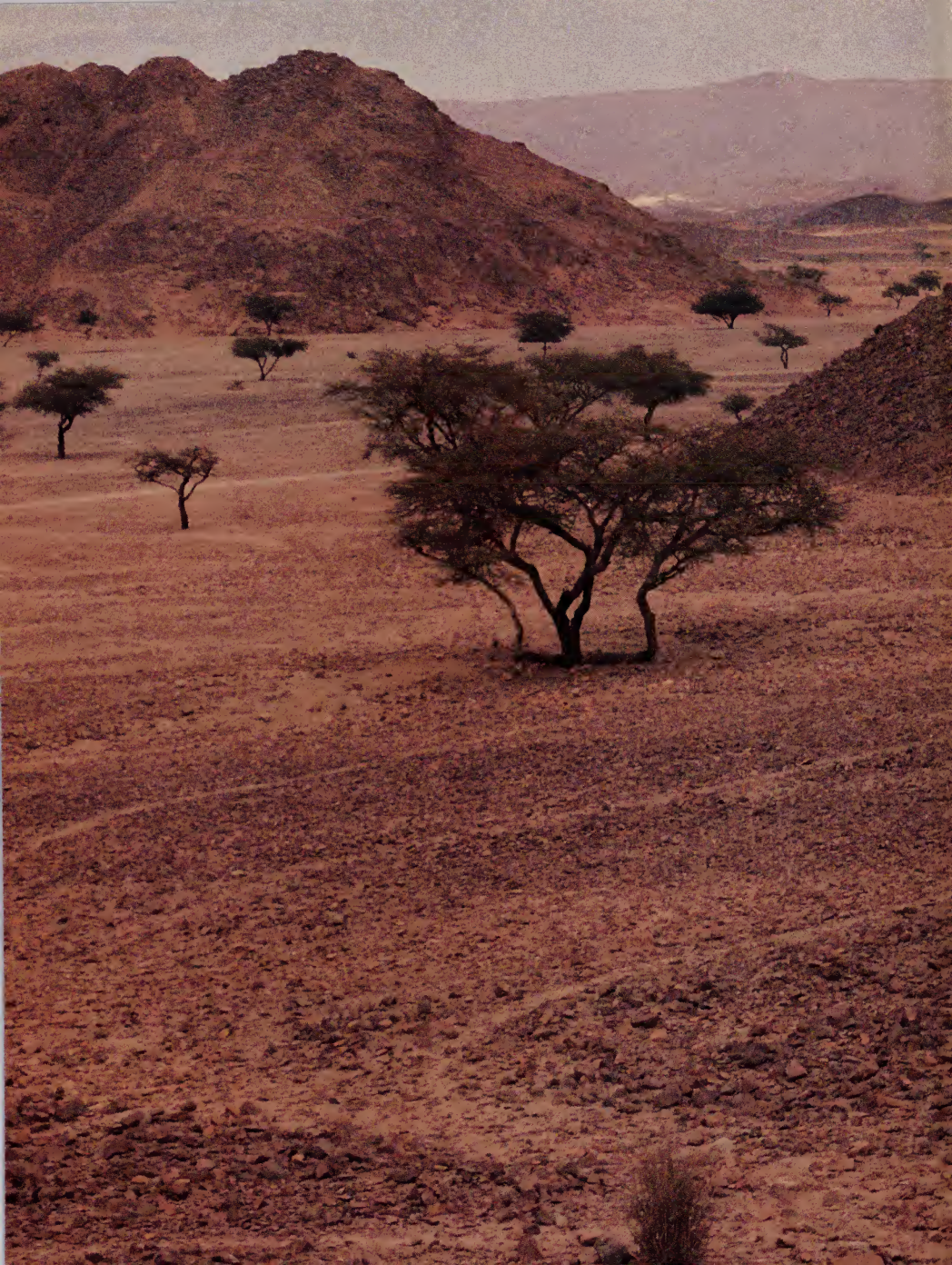
In elk van deze gevallen gold de exodus als het bewijs dat God zijn volk kan en wil redden. 'Stelt uw vertrouwen in (...) die God, Die de kinderen Israëls uit Egypte leidde', was het dringende verzoek van Limhi aan zijn volk (Mosiah 7:19).

Maar voor die beide volken in slavernij was de exodus meer dan een bevestiging van Gods macht. Hij toonde tevens een patroon voor hun ontsnapping. In beide gevallen beheerste de Heer de gebeurtenissen en maakte Hij de ontsnapping mogelijk, zoals Hij dat eertijds voor Israël had gedaan. Hij verzachtte bijvoorbeeld

Rechts: Zicht vanaf de berg Sinä. Op deze berg sprak God met Mozes en gaf Hij Israël de tien geboden. De Israëliëten kampeerden meer dan een jaar bij de Sinä en bouwden daar hun draagbare tabernakel. Onderaan: Het bergpad dat naar de top leidt.

het hart van de bewakers zoals Hij dat met de farao gedaan had door de plagen. (Zie Mosiah 21:15; 23:29.) Uiteindelijk ontsnapten zij met hun eigendom, met name 'hun kleinvee en hun grootvee' – een hele prestatie. (Zie Mosiah 22:10–11; 23:1; 24:18.)

Koning Mosiah vatte de bevrijding van beide groepen als volgt samen: 'Zonder de tussenkomst van hun alwijze Schepper, (...) zouden zij tot nu toe onvermijdelijk in slavernij hebben moeten verblijven. (...) Doch ziet, (...) omdat zij krachtig tot Hem riepen, verlost Hij hen uit de slavernij' (Mosiah 29:19–20). Het is duidelijk dat zowel het volk van Limhi als de groep van Alma de exodus als een voorbeeld voor hun eigen ervaringen hebben gebruikt. Hij gaf hun de moed om te geloven dat de Heer hen zou verlossen zoals Hij dat eertijds met de Israëlieten had gedaan.

DE EXODUS EN DE VERZOENING

Na de verzoening verminderde het algemeen belang van de exodus; voor de volgelingen van Jezus was de verzoening het belangrijkste symbool van geloof en hoop geworden in plaats van de exodus. De schrijvers in het Boek van Mormon die vóór de verzoening leefde, gebruik-

ten zelfs uitdrukkingen en beschrijvingen van de exodus om de gevolgen van de verzoening duidelijker te belichten.

Jakob, bijvoorbeeld, vergeleek de gevolgen van de toekomstige verzoening met 'verlossing' en 'ontkoming' in een lange prediking vol termen ontleend aan de exodus. Hij haalde Jesaja aan, van wie de profetieën over de vergadering van Israël in de laatste dagen door sommige commentatoren een 'tweede exodus' genoemd worden – een gebeurtenis waarin 'de Messias Zich ten tweeden male zal opmaken om [zijn volk] te bevrijden' (2 Nephi 6:14).

Jakob heeft de terminologie van de exodus onder meer als volgt toegepast op de verzoening:

'O, hoe groot is de goedheid van onze God, Die voor ons een weg tot *ontkoming* aan de greep van dit vreselijke monster bereidt, (...) dood en hel. (...) En op grond van het *verlossingsplan* van onze God, de Heilige Israëls, zal deze dood, waarvan ik heb gesproken en die tijdelijk is, zijn doden *opgeven*; en deze dood is het graf.' (2 Nephi 9:10–11, cursivering toegevoegd; zie ook Jesaja 50–52.)

Alma de jonge legt ook het verband tussen de verzoening en de exodus. Terwijl hij zijn zoon Helaman over zijn bekering vertelt, verklaart hij:

'God heeft mij (...) uit de dood *bevrijd*; ja, en ik *stel mijn vertrouwen in Hem*, en Hij zal mij nog steeds *bevrijden*.' Daarna prijst hij God omdat Hij 'onze vaders uit het land van Jeruzalem (heeft) geleid; en Hij heeft hen eveneens door Zijn eeuwige macht van tijd tot tijd uit slavernij en gevangenschap *bevrijd*' (Alma 36:27, 29; cursivering toegevoegd).

Voor Jakob en Alma zijn de exodus en de verzoening vergelijkbare tekenen van Gods almacht. De verzoening voorziet in een geestelijke bevrijding van het juk van de zonde zoals de exodus voorzag in een fysieke ontsnapping aan het juk van de farao.

Profetieën van Jesaja waarin die profeet exodusterminologie gebruikt om de vergadering van Israël door de Messias te beschrijven, zijn door de Heiland zelf in 3 Nephi aangehaald. Bijvoorbeeld, een passage zoals 'maak de banden van uw hals los, gevangene, dochter Sions' verwijst duidelijk naar de slavernij van de Hebreëen. (Jesaja 52:2; 3 Nephi 20:37.) Met het vers 'Eertijds trok mijn volk naar Egypte om daar als vreemdeling te vertoeven', verwijst de Heer naar de oorspronkelijke verhuizing van het gezin van Jakob naar Egypte om zich bij Jozef te voegen. (Jesaja 52:41.) En het gebod 'Vertrekt, vertrekt, gaat uit vandaar;

Op het dorre, verlaten schiereiland van de Sināi toonde God dat Hij in staat was zijn volk niet alleen fysiek te verlossen, maar ook geestelijk door de macht van de verzoening van Christus.

raakt het onreine niet aan' roept de herinnering op aan de vlucht van Israël de woestijn in. (Jesaja 52:11; 3 Nephi 20:41.) En de rustgevende verzekering dat wanneer het Godsvolk voor de tweede keer voor goddeloosheid vlucht, het 'niet overhaast [zal] uittrekken en niet in vlucht heengaan; de Here immers gaat voor u heen en uw achterhoede is de God van Israël', herinnert aan de gebeurtenissen van de exodus en keert die welbewust om. (Jesaja 52:12; zie ook 3 Nephi 20:42.)

DE EXODUS EN DE HERSTELLING

Hoewel de verzoening de exodus ging vervangen als uiterste bewijs van Gods milde macht, bleef de Heer exodusbeeldspraak gebruiken om zijn volk te bemoedigen. Aan de berooide heiligen in Winter Quarters gaf de Heer de volgende raad: 'Vreest uw vijanden niet, want zij zijn in Mijn handen, en Ik zal naar Mijn welbehagen met hen handelen' (Leer en Verbonden 136:30). Zijn bewijs was de verklaring: 'Ik ben de Here, Uw God, ja, de God uwer vaderen, de God van Abraham, van Izak en van Jakob. Ik ben het, Die de kinderen Israëls uit Egypteland leidde; en Mijn arm is in de laatste dagen

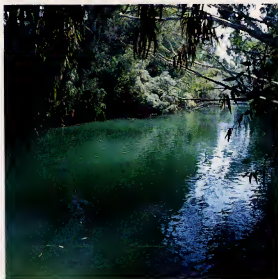
uitgestrekt om Mijn volk Israël te behouden' (LV 136:21–22).

Jeremia profeteerde dat men in de laatste dagen 'niet meer zal zeggen: Zo waar de Here leeft, die de Israëlieten uit het land Egypte heeft doen optrekken, maar veeleer: Zo waar de Here leeft, die het nageslacht van het huis Israëls heeft doen optrekken en die het heeft doen komen uit het Noorderland en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven heeft; en zij zullen op hun eigen grond wonen' (Jeremia 23:7–8).

Door gebruik te maken van taal die kenmerkend is voor de exodus, heeft de Heer ons, bij monde van Jeremia, verzekerd van een toekomst die door God geleid wordt, waarin Hij zijn volk zal leiden op dezelfde wijze als Hij de Israëlieten uit Egypte heeft weggevoerd. □

S. Kent Brown is hoogleraar oude Schriftuur aan de Brigham Young University.

Onderaan: Het water van de Jordaan werd door de macht van God gescheiden 'terwijl geheel Israël op het droge overtrok' (Jozua 3:16–17). Rechts: Het beloofde land, een vruchtbaar land, 'een land vloeiende van melk en honig' (Exodus 3:8).

LESGEVEN: NU JIJ

Shane Barker

Rob Peters kwam met een brede grijns op zijn gezicht voor de klas staan. Rob was de president van ons diakenenquorum. Het was zijn beurt om onze priesterschapsles te geven.

'We gaan het vandaag een beetje anders doen', kondigde hij aan. 'Ik heb een legpuzzel meegebracht en broeder Warnaar vindt het goed als we er een paar minuten aan besteden om die in elkaar te zetten.'

Hij maakte de doos open, schudde de inhoud uit op de vloer en

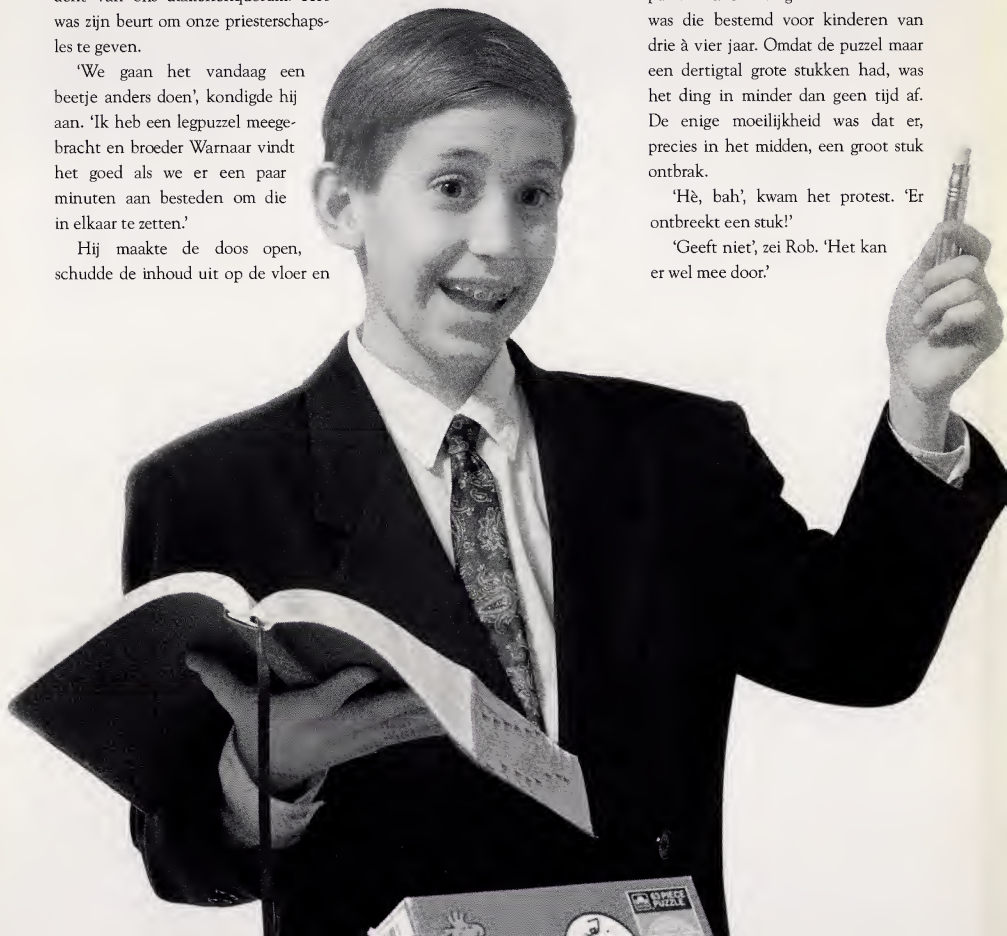
ging er op zijn hurken bij zitten. 'Nou,' zei hij, 'kom me maar eens helpen.'

Dat hoefde hij geen twee keer te

zeggen. Als typische diakenen stonden we altijd te popelen om iets te doen, al was het maar een eenvoudige legpuzzel maken. Volgens de instructies was die bestemd voor kinderen van drie à vier jaar. Omdat de puzzel maar een dertigtal grote stukken had, was het ding in minder dan geen tijd af. De enige moeilijkheid was dat er, precies in het midden, een groot stuk ontbrak.

'Hè, bah,' kwam het protest. 'Er ontbreekt een stuk!'

'Geeft niet', zei Rob. 'Het kan er wel mee door.'

'Wat krijgen we nou?', zei iemand anders. 'Het ziet er stom uit!'

'Hoezo?'

'Omdat de puzzel niet compleet is!'

Rob probeerde verbaasd te kijken. 'Is dat dan belangrijk?'

'Ja natuurlijk is dat belangrijk, man! Je kunt toch geen puzzel maken zonder alle stukken?'

Rob knikte. Daarna wees hij naar die ene lege stoel in het lokaal. 'Mischien is het jullie opgevallen dat Kevin al een poosje niet naar de priesterschapsvergadering komt. In zekere zin lijken wij dus op die puzzel. We zijn niet compleet. Zonder Kevin zijn we geen compleet quorum.'

Rob had zich duidelijk gemaakt. Hij had de les zo goed onderwezen dat we die allemaal begrepen. De volgende paar minuten bespraken we manieren om Kevin in het quorum terug te halen.

Rob bewees dat je geen algemeen autoriteit hoeft te zijn om een goede les te geven, ongeacht of dat voor de klas is of op de gezinsavond. Iedereen heeft ideeën, inzichten en ervaringen waardoor anderen kunnen worden gevormd en beïnvloed. Wees niet bang om je adviseur of adviseuse, je seminarieleerkracht, je ouders of je collega te vragen om hun ideeën. Maar wat het allerbelangrijkst is: vergeet niet om te bidden. Vraag de Heer je te helpen bij je voorbereidingen en bij het geven van de les.

Hier volgen een paar aanwijzingen om een goede les te kunnen geven.

DE LES VOORBEREIDEN

1. Verzin manieren om verband te leggen tussen het onderwerp van de les en het leven van degenen die je lesgeeft. Robs les was doeltreffend omdat hij het niet zomaar over quorums sprak. Hij sprak over *ons* quorum. Hij sprak niet in het algemeen over mensen helpen, hij sprak over Kevin helpen. De eenheid in het quorum was plotseling iets wat ons allemaal aansprak.

2. Verzin manieren om je les levendig te maken. Gebruik aanschouwelijk onderwijs, activiteiten, verhalen en discussies. Probeer alle klasleden erbij te betrekken. Robs les is een goed voorbeeld. Terwijl we die legpuzzel in elkaar zetten, hadden we geen flauw idee dat daar een bedoeling achter stak. Maar we deden allemaal mee; iedereen was erbij betrokken.

3. Begin op tijd met je voorbereidingen. Je kunt geen les op zaterdagavond voorbereiden in de verwachting dat het allemaal wel goed zal gaan op zondagochtend. Begin dus zo vroeg mogelijk. Verzamel je aantekeningen en ideeën, en organiseer ze.

4. Vergeet niet iedere les te besluiten met concrete ideeën om hetgeen je onderwezen hebt toe te passen. Als je bijvoorbeeld een les geeft over dienstbetoon, spoor de leerlingen

dan aan om de komende week iets voor een ander te doen.

DE LES GEVEN

1. Vermijd het voorlezen van lange verhalen. De meeste verhalen – zelfs als ze goed geschreven zijn – hebben niet dezelfde uitwerking als ze voorgelezen worden. Vertel het verhaal liever in je eigen woorden. Maar nog beter is iets te vertellen uit je eigen ervaring waarmee hetzelfde begrip duidelijk wordt gemaakt.

2. Haal ideeën uit *De Ster* die een uitstekende bron is voor verhalen, persoonlijke ervaringen en aanhalingen.

3. Als je van plan bent de *Schriften* te gebruiken (een goed idee voor welke les dan ook), verzeker je er dan van dat iedereen ze bij zich heeft.

4. Zorg ervoor dat een eventuele activiteit of aanschouwelijke les echt passend is. Vermijd activiteiten die afdoen aan de geest van de vergadering.

5. Wees je eigen beste les. Het is moeilijk een klas ervan te overtuigen dat gebed zo belangrijk is, als je zelf niet regelmatig bidt. Maar houd in gedachten dat je zelf niet volmaakt hoeft te zijn om over iets les te geven, als je er zelf maar oprecht aan werkt.

6. Wees enthousiast over je les. Als het je daaraan ontbreekt, zullen anderen vermoedelijk evenmin enthousiast zijn.

7. En ten slotte: getuig van het beginsel dat je onderwezen hebt. □

R U S S I S C H E

Maureen Clayton

De bewaker had de slagboom bij de poort van het oude vooroorlogse Russische militaire hospitaal omhoog gedaan. De meisjes en hun leidsters reden zijwendend de hoofdweg op. Ze hadden allemaal uitgekeken naar het dienstbetoonproject, maar geen van allen had erbij stilgestaan hoe dankbaar ze zich zouden voelen na het project.

De jongevrouwen van de wijk voor militairen in Berlijn hadden net de middag doorgebracht met 32 Russische kinderen die waren blootgesteld aan de straling die was vrijgekomen na de explosie in de kerncentrale van Tsjernobyl. De kinderen waren naar Beelitz gestuurd, dat eens deel uitmaakte van het voormalige Oost-Duitsland, om 30 dagen behandeld te worden. Daarna zou er een nieuwe groep arriveren.

De meisjes hadden de kinderen vermaakt met hoela-hoep. Ze hadden schuimrubber balletjes die waren bevestigd aan kleine parachootjes in de lucht gegooid. Bij een ander spelletje moesten de balletjes zo snel mogelijk naar de andere kant van de zaal gerold worden. Voordat ze vertrokken, hadden de meisjes ieder kind een zakje fruit, kauwgom en een cadeautje – een blocnote, een pen en drie kleurpotloden – gegeven.

Toen ze eenmaal op de hoofdweg reden, werd de stilte verbroken. Maar er was geen sprake van het uitbundige kabaal dat een groepje meisjes gewoon is te produceren. De stemmen waren zacht en

CONNECTIES

De jongevrouwen brachten de middag door met Russische kinderen die waren blootgesteld aan de straling die was vrijgekomen na de explosie in de kerncentrale van Tsjernobyl. 'De taalbarrière was geen probleem', zei een van de jongevrouwen, 'omdat we van geest tot geest communiceerden.'

Links: Jessica en Tina Dorny met hun nieuwe Russische vriend, de achtjarige Sascha.

FOTOGRAFIE MAUREN CLAYTON

iedereen had zo zijn eigen gevoelens over wat er zich zojuist had afgespeeld.

Zij waren naar het ziekenhuis gegaan om de kinderen op te beuren, maar tot hun verbazing hadden de kinderen bij hen hetzelfde gedaan.

De kinderen hadden gezongen, gedanst, en zelfs een stukje over 'Assepoester' voor de meisjes opgevoerd. Hoewel zij de kinderen niet konden verstaan, bleek dat geenszins een handicap te zijn. De 17-jarige Elisabeth Farnsworth zegt hierover: 'De taalbarrière was geen probleem omdat we van geest tot geest communiceerden.'

Zij waren naar het ziekenhuis gegaan om de kinderen op te beuren, maar tot hun verbazing hadden de kinderen bij hen hetzelfde gedaan. De kinderen hadden gezongen, gedanst, en zelfs een stukje over 'Assepoester' voor de meisjes opgevoerd.

Toen de kinderen hun programma hadden afgewerkt, vroegen zij de jongevrouwen voor hen te zingen. 'Toen we daar stonden om "Ik ben een kind van God" te zingen voor die kinderen die onze taal niet begrepen, kreeg ik er tranen van in mijn ogen,' zegt Elisabeth. 'Ik kreeg het gevoel dat het waar was wat ik zong en dat wij, hoewel we verschillende talen spreken en uit een verschillende landen komen, allemaal kinderen zijn van dezelfde Hemelse Vader, die weet wat ieder van ons nodig heeft. Hij houdt inderdaad van al zijn kinderen. Die kinderen waren weg bij hun ouders. Ze hadden het nodig te weten dat er mensen waren die hen liefhebben.' De Heer verschafte die liefde door middel van de jongevrouwen.

'Ik heb een les geleerd die mij de rest van mijn leven zal bijblijven,' zegt Tina Dorny (17). Zij sloot vriendschap met Sascha, een 8-jarig jongetje dat zich gedurende het hele bezoek van de meisjes zou blijven vastklampen aan een speelgoedtreintje. 'Door Sascha besepte ik weer dat het geluk in kleine dingen gevonden kan worden en dat we niet zo op moeten gaan in de wereld dat we elkaar vergeten.'

De kinderen alsook de artsen en de verpleegsters waren opgetogen over het bezoek en vroegen de meisjes om nog eens langs te komen. Daarom maakten ze een afspraak voor de volgende vrijdag, alleen zouden ze dan voedsel, kleding en exemplaren van het Boek van Mormon in het Russisch meenemen. Het project werd zo'n succes dat de meisjes van de ring de Russische kinderen elke maand zijn blijven bezoeken en dat blijven doen zolang de kinderen in Beelitz worden behandeld.

Ieder meisje heeft die eerste middag in het hospitaal op de een of andere wijze de Geest gevoeld. Elisabeth was niet de enige die zei dat ze 'nog nooit zo sterk de Geest gevoeld had als toen ze met de kinderen bezig was'.

De auto ging de bocht om; in de verte konden de meisjes het kerkgebouw zien. Spontaan begonnen ze 'Daar Gij mij veel gegeven hebt' (Lofzang 151) te zingen. Nu begrepen ze wat koning Benjamin bedoelde toen hij zei dat 'wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, gij louter in de dienst van uw God zijt' (Mosiah 2:17). □

Clark Kelly Price, De Heer vervult al zijn woorden

En Noach ging met zijn zonen en de vrouwen zijner zonen met hem, in de ark vanwege de wateren van de vloed. Van de reine dieren en van de dieren, die niet rein waren, van het gevogelte en [van] alles wat op de aarde kruipt, kwamen er twee aan twee tot Noach: in de ark, mannetje en wijfje, zoals God Noach geboden had. [Genesis 7:7-9]

De seminaristen in Rome gaan de extra mijl om hun seminarie op zaterdagmiddag te kunnen bijwonen – en om het goede voorbeeld te geven aan hun vrienden die geen lid van de kerk zijn.

Zie 'Op de juiste weg in Rome', blz. 10.